

БЛАГОВІСНИК

Видання Всеукраїнського
Союзу Церков Християн Віри
Євангельської П'ятидесятників № 1,2000

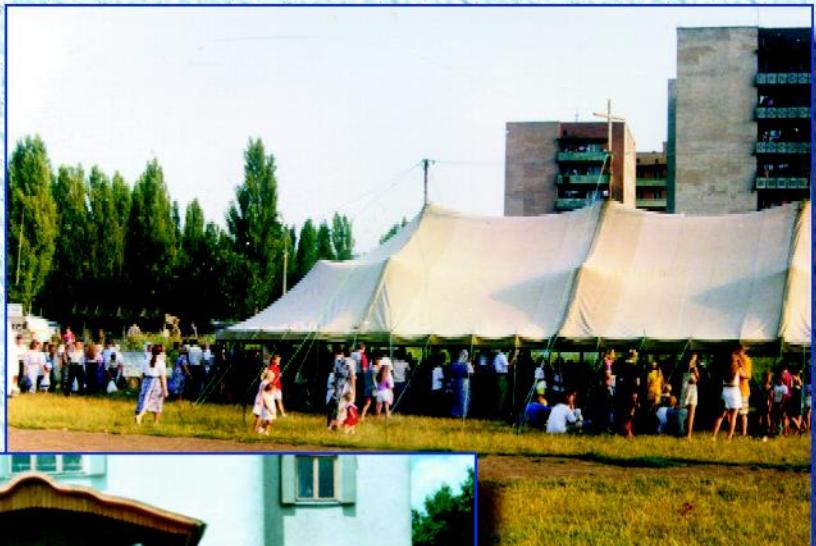

Пожовклі сторінки
старої Євангелії
нагадали про
Божу милість
та ласку...

стор. 26-27

Представляємо область **Хмельниччину**

**Великий успіх на
Хмельниччині мають
евангелізаційні зібрання
у спеціальному наметі**

**Жіноча конференція
у місті
Хмельницькому**

**Роздача
гуманітарного
харчування у
благодійному центрі
при церкві ХВЄП
м. Кам'янця-
Подільського**

***Матеріали про життя церков ХВЄП Хмельниччини читайте на
сторінках 6-13***

Чи віру на землі знайду?

«Ісус же йому відказав: «Мають нори лисиці, а гнізда — небесні пташки, — Син же людський не має ніде й голови прихилити!» (Лук. 9:58).

«Та Син Людський, як прийде, чи він на землі знайде віру?» (Лук. 18:8).

Пташки небесні мають гнізда,
Травиночка — тепло землі.
У барвах листу осінь пізня,
У зелен-сходах на ріллі.

Зима, весна і літа просинь...
Достигли яблука в саду,
Хліба лягли уже в покоси —
Усе на місці, все в ряду.

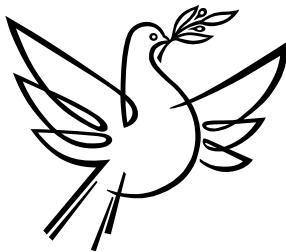
А Син людський вже стільки років
Не має місця у людей,
Бо люд Його не слуха кроків,
Не відчиня Йому дверей.

— Я не від світу цього, люди,
Та хто з вас візьме хрест важкий
І радо йти за Мною буде,
Залишивши неспокій свій?..

Він не знайшов у світі цьому
І голови де прихилити.
То ж скільки Синові Людському
Страждати, мучитись, терпіть?

— Погляньте, вже достигло жниво.
Ось незабаром Я прийду.
Чи повний колос є на ниві,
Чи віру на землі знайду?

Світлана ЯРЕМА,
Чернівецька обл.

БЛАГОВІСНИК

Видання Всеукраїнського Союзу
Церков Християн Віри
Євангельської П'ятидесятників

№ 1,2000 (27)
січень-березень

Журнал виходить щоквартально

Редколегія журналу:

М. С. Паночко
П. В. Сердіченко
М. П. Синюк
М. М. Мокіенко
П. І. Карпов
В. П. Прит
Н.І. Булейко
(відділ новин)

Головний редактор:
Юрій ВАВРИНЮК

Адреса редакції:

Журнал «Благовісник»,
вул. Вороніхіна, 14а,
м. Луцьк, 43020

Телефон: (03322) 544-06
Факс: (03322) 551-82
E-mail: Fedir@voice.lutsk.ua

Розрахунковий рахунок
26000232440001
МФО 303440
в КБ "Приватбанку"
м.Луцьк, код 23253886

Свідоцтво про
реєстрацію КВ № 3574 від
30.11.98

Над номером працювали:
Василь МАРТИНЮК
Юрій ТРОЦЬ
Віктор МОКІЙЧУК
Анна ЯРУТА
Лариса ОНИЩУК
Ольга МОРОЗОВСЬКА

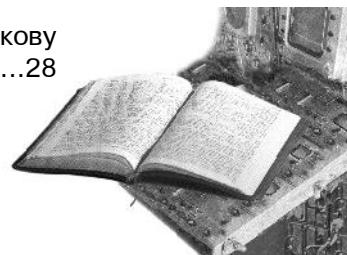
Журнал віддруковано у
друкарні видавництва
«Світанкова зоря»,
м. Рівне, вул Старицького, 50а,
тел. (0362) 26-28-71

У номері:

В.Марцинковський. Перша любов	4
Хмельниччина. Інтерв'ю з М.М. Пилип'юком	6
Р. Мурах. Нові методи євангелізації	9
В. Собко. Ювілей церкви м. Городок	11
А. Собко. «Будьмо добрими дружинами...»	12
Свідчення. Спасений	14
Благословенний заради Авраама	16

Місіонер душою і тілом.
Життя і служіння Давида Лівінгстона .....

B. Бричка. «Не пануйте над спадком Божим»	23
Ю. Вавринюк. Євангеліє зі старої скрині	26

«Ми не боїмося одягати військову
форму» .....

«Будь-якої висоти мало, щоб
наблизитися до Бога».

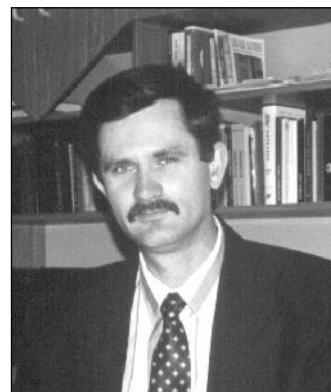
Свідчення військовослужбовця
В. Алімова .....

В. Чухонцев. Не скорочуй числа перемог	32
Я. Велиган. «Міцна сім'я — міцна держава»	37
М. Борбинський. Немає більшої любові	39
Ю. Вавринюк. Свобода гріха	44
Події, хроніка, новини	45
Інформація Євангельського центру соціальної реабілітації	48

- При передруку посилання на «Благовісник» обов'язкове.
- Редакція не завжди поділяє думку авторів матеріалів, що друкуються.
- Надіслані матеріали не рецензуються і назад не повертаються.

Сторінка редактора

21 січня в столичному палаці «Україна» відбулася подія, значення якої важко переоцінити. Можливо, дехто й не звернув на неї уваги: вона на фоні інших більш хвилюючих проблем сьогодення видалася їм не такою вже й важливою. Але все-таки Урочиста Ювілейна Академія, присвячена 2000-літтю Різдва Христового, увійшла в історію України як ще один великий і важливий крок нашої держави до Бога. Не когось, а саме держави, бо цей захід, організований на найвищому рівні з участю Президента України, показав, що наше суспільство обрало саме християнський орієнтир у своєму розвиткові.

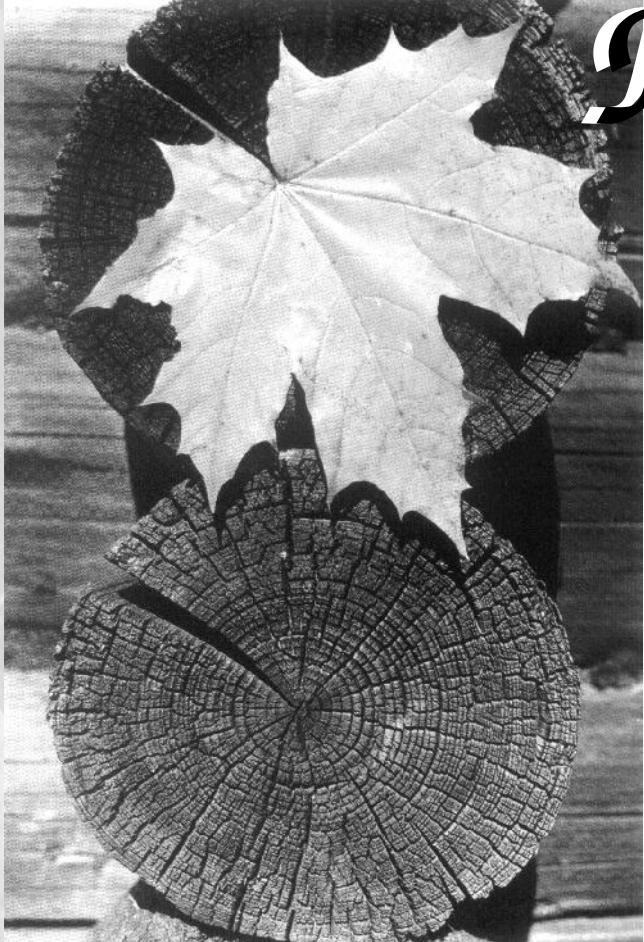

Слово «академія» тлумачиться як «вище наукове братство і сама установа; зібрання вчених чи художників, поєднаних під цією назвою» (В. Даль). Урочиста Ювілейна Академія зібрала разом представників влади та усіх християнських церков для того, щоб поєднати зусилля для вирішення найголовнішого та найболючішого завдання нашого суспільства — відродження духовності. На ній не приймалося ніяких рішень, не обговорювалося конкретних питань, але вона показала перед цілим світом, що Україна серйозно замислилася над проблемою духовності свого народу. Леонід Кучма зокрема зазначив у своїй доповіді, що «в аморальному суспільстві не може бути моральної економіки та політики». І це воістину так!

Можна, звичайно, скептично дивитися на цей захід, мовляв: це лише чергова балаканіна, «показуха» і таке інше. Але як би там не було, ми, християни, дякуємо Богові, що Україна зуміла зберегти серед темряви безбожництва пагони духовності. Дякуємо за те, що у нас існує свобода віросповідання, що ростуть церкви і каються люди. Правда, ще є багато негативного. Непокоїть те, що все частіше та гучніше лунають заклики повернутися до «батьківської віри», тобто до дохристиянських язичницьких вірувань, що українці захопилися чаклунством та екстрасенсорикою, гороскопами та східними релігіями. Непокоїть, що цьому майже примусово учать в школах наших дітей (на уроках валеології). Ми, християни, повинні молитися за майбутнє нашої країни, адже нам не байдуже, в якому суспільстві будуть жити наші діти і на що вони будуть надіятися: чи на Бога, чи на прогнози астрологів.

Наши церкви молилися за президентські вибори, молилися за наш край — і Бог почув ці молитви. Він зберіг нас від безбожницько-атеїстичного майбутнього, що маячіло попереду. Але тепер ми мусимо ще ревніше піднімати голос до неба, щоб Господь продовжив час «благоприємний». Бо економічне та політичне благополуччя безпосередньо залежить від благополуччя духовного. Бо однією з причин наших сьогоднішніх проблем є наслідки минулого, і наши теперішні негаразди — як бур'ян на полі безбожництва. І його треба виполювати, поступово та наполегливо. Не лише на словах, а на ділі. Хотілося б, щоб святкування вийшло за рамки Урочистої Академії, щоб продовжилося на усіх рівнях і в усіх серцях. Щоб не закінчилося із закінченням ювілейного року. Голова Всеукраїнського Союзу євангельських християн-баптистів Григорій Комендант, який на урочистому засіданні Академії мав слово від імені євангельських християн, сказав, звертаючись до присутніх: «Я не хотів би, щоб вельмишановна аудиторія відзначала цей ювілей без Ювіляра». Вірю, що цього бажає кожен з нас.

Ювілейна Академія закінчилася урочистим концертом. Найвідоміші колективи та діячі культури мовою сценічного мистецтва прославили Народженого Спасителя. І щось хвилююче було в тому, що в палаці «Україна», збудованому з метою пропаганди соцреалізму, де лунали вигуки «Слава партії!», лунала слава Господу. Закінчився концерт величними словами 150 псалму. Слово Боже, яке ще недавно називали древнім та застарілим, виявилося вічним. Нехай же воно справді буде вічним у нашій Україні. Нехай Бог буде нашу державу і дає нам сили славити Його, бо Він цього достойний!

Перша любов

А тепер згадай звідки ти впав? Усім церквам наших днів потрібно вернутися до першохристиянства, до першої любові, що наповнила гинучий поганський світ піснею радості із катакомбів і арен римського цирку, де багато мучеників і проповідників Євангелії помирали, пошматовані дикими звірами за вірність Ісусу. Іхня кров була насінням християнства.

Так і нам потрібно вернутися до нашого першохристиянства, жертовної любові, що палає до Господа Ісуса. Чи перебуваємо ми в цій першій любові? Випробуємо себе в свіtlі Слова Божого, бо тільки голос Святого Духа вміє описати святу любов. Вона описана в Пісні над Піснями в образі любові жениха до нареченої. Які ж пісні твоєї душі? Про що співає вона? Чи вона зовсім не співає, а лише нарікає і сумує?

Ми, звичайно, любимо Його за Його дари, за світло, яке дає Його наука, за спокій та прощення гріхів, за жертву, принесену за нас на Голгофі. Але чи любимо ми Його Самого так, щоб разом з Суламітою могли сказати: «Будемо радіти і тішитися Тобою!» (Пісня над піснями 1:4-4). Чи пильнуємо ми про чистоту тієї любові? Про чистоту білої одежі, в которую Він нас зодягнув в день викуплення? Тоді ми будемо викорінювати всякий гріх із нашого серця і з нашого середовища. «Ловіть нам лисиць і лисенят, що псують виноградники, а виноградники наші у цвіті». — Ловіть і знищуйте гріх не тільки тоді, коли він уже дозрів, а коли він ще в зародкові. «Ті, що любите Господа, ненавидьте зло». Якщо ми любимо Господа Ісуса, то ми бережемо Його виноградники, Його Церкву — нашу братерську сім'ю і не тільки нашу, а всі насаджені Ним виноградники, — від усяких шкідників, від лженаук, нетерпимості, гордіні, нелюбові.

Тому що «Улюблений мій належить мені, а я Йому, Він випасає між ліліями». І тому говори і роби лише те, до чого кличе тебе ця свята любов, неземна краса і чистота лілій.

«І пробудившись, буду насищуватись Твоєю подобою». Про що наша думка, коли ми пробуджуємося? Душа людини жадає Господа

Євангелія закликає людей до покаяння. Але є покаяння, яке повинні пережити ми, віруючі. До нього закликає Христос: «Я знаю діла твої... і твою терпеливість... Але маю на тебе, що ти покинув свою першу любов. Отож, пам'ятай, звідки ти впав, і покайся...» (Об. 2:2-5).

Отже, яка твоя і моя любов до Нього — такий є наш духовний стан, наша радість і сила. Людина — це її любов: вона є тим, що любить. Серце людини — її любов. «Де скарб ваш там і серце ваше». Мої діла, праця, жертва — без любові нічого не варті. Тому що вони не мої: їх робить рука, голова, розум, але не серце. Через те у нас так мало радості, натхнення, сили і життя. Не любити — це не жити. Релігія — це любов духовна, містична, піднесена.

Що таке любов? Словами розуму не можна її визначити, як не можна описати запах троянд. Що таке перша любов до Христа? Її знає той, хто пережив її. Згадай день твого навернення до Господа, юність — весну твоєї відданості Христові — захопленість серця, що підносилось до свого Сонця. Як ми тоді любили Його, яка радість любові сяяла в наших очах, бриніла на наших устах, переливалась через край чаши на оточуючих, готова була всіх пригортати до себе.

Бога. Звичайно, ми називаємо шукаючими тих, хто ще не увірував. Але і у віруючих є шукання, тільки інше. Невіруючий шукає, щоб знайти, а віруючий шукає те, що знайшов, але втратив.

Дитина йшла по ринку, тримаючись за руку матері, але натовпом відірвана, стала з плачем прислухатися до рідного голосу матері, щоб знайти і знову бути разом з найдорожчою.

«Устану я і пройдуся по місту, на вулицях і на майданах пошукаю того, кого покохала душа моя! Шукала його, — та не знайшла... Спіткали мене сторожі, що по місту проходять... Чи не бачили часом того, кого покохала душа моя? Небагато пройшла я від них, — та й знайшла я того, кого покохала душа моя!» (Пісня над піснями 3:2-4).

Даремне старання запитувати у тих, хто стоїть на сторожі форми і релігійних обрядів. Вони, офіційні представники релігії, книжники і фарисеї, служителі храму, не візняли і не прийняли Того, ради Кого храм був побудований. Христос дав очі сліпому в суботу, фарисеї ж вигнали його з синагоги за те, що він визнавав Христа. І тоді він знову побачив Ісуса і одержав від Нього ще більше. «Ісус почув, що вигнали його, і знайшовши його, запитав: Чи віруеш ти в Сина Божого?» Тоді відкрилися у нього духовні очі — і він побачив вічне світло для своєї душі.

«Небагато відійшла я від них, — та й знайшла я Того, Кого покохала душа моя».

«Бо сильна любов, як смерть, лута, як шеол; ревнощі — стріли її, стріли вогняні; вона сильне полум'я. Води велики не зможуть згасити любові: коли б хто давав за неї всі багатства свого дому, то відкинутий він був би з презирством!» (Пісня над піснями 8:6-7).

Такої любові достойна лише досконала Любов — Христос.

Що ж нам робити?

Той, Хто є джерелом вогню і світла, «Хто тримає сім зір в правиці Своїй і ходить посеред семи золотих світильників», дає нам відповідь на це запитання. «Згадай, звідки ти упав, і покайся, і вчинки чини попередні». Покаятися — означає визнати свою вину. Покаяння в загубленні першої любові — то покаяння віруючого. Покаяння в грісі нелюбові і спрага повернутися до першої любові приведуть нас до того, що ми будемо мучитися і кликати до Бога, бо тільки Він є Любов. І всяка правдива любов від Бога. Кожна інша любов — поверхова, тілесна, душевна, самолюбна, що хоче не стільки любити, скільки бути любимою. «Згадай», «покайся» і «чини».

Чини попередні вчинки в початковому дусі

першої любові чи стосовно гріха, ворогів, чи в служенні близьньому. Назад до першохристиянства, до Євангелії, сповіданої в чистоті і простоті галилейських рибаків, до Євангелії любові, яка огортає всіх і вся співчуттям і всепрощенням. Такий клич першої любові. «А якщо не так, скоро прийду до тебе і зрушу світильника твоєго з місця його, якщо не покаєшся».

О, скільки є тепер душ, громад і церков із зрушеним світильником! Полум'я їхніх світильників стало миготіти, а потім диміти і закривати образ Христа. Таку свічку Він зрушує з місця, і гілячка, що не приносить плоду — відсічена буде. Ще терпить Бог віру, яка виявляє працю-повинність без любові. Але є друга, гірша крайність — любов без праці, без повинності, без дисципліни, без послуху. Така любов є самолюбством і насоловою почуттями. «Те в тебе добре, що ненавидиш вчинки ніколаїтів, які і Я ненавиджу» (Об.2:6).

Микола Антіохійський, один з семи дияконів, неправдиво навчав про свободу волі, що його послідовники зрозуміли як привід до розпусти. Так з'явилася секта ніколаїтів. Звичайно, лжевчення виникає тоді, коли ми слідуємо не за Христом, а за думками якоїсь людини, коли ми перестаємо бути Христовими, а робимось Павловими, Аполосовими, Кицовими, робимось ніколаїтами.

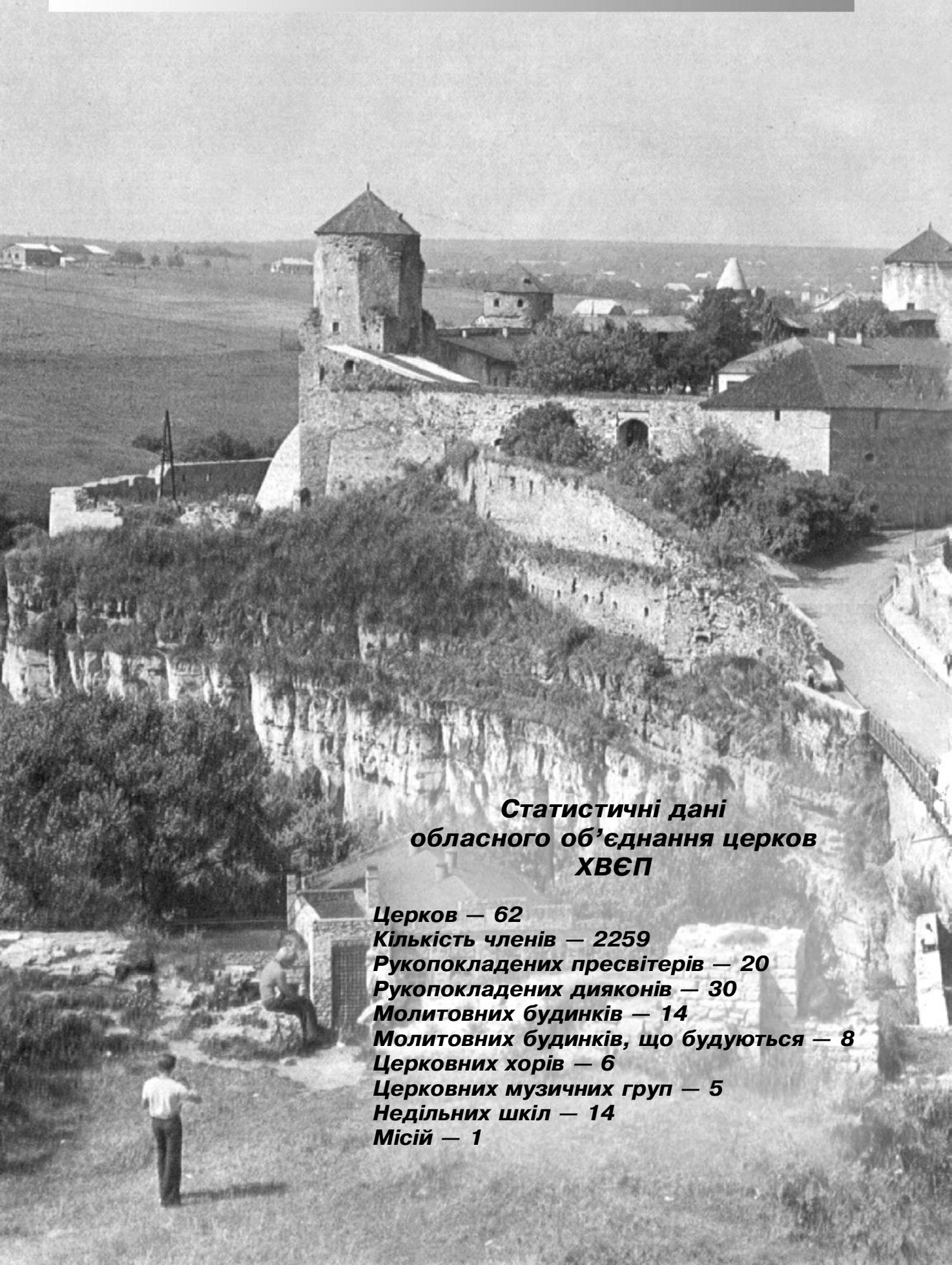
Богу приемна віра, що діє любов'ю. Згадаємо про християн солунської церкви, де святий апостол Павло схвалює їхнє діло віри, працю любові і терпіння надії на Господа Ісуса Христа. Такою спрагою виявить себе на ділі подвигом самозречення правдива перша любов. І якщо ми будемо боротися за відродження в нас цієї любові і в цій боротьбі переможемо, то ось що чекає нас: «Переможцеві дам їсти від дерева життя, яке посеред раю Божого».

Часто ми, переживши навернення, зупиняємося на початку дороги, стоячи на порозі, — а світ ще видно, і він заманює своїми приманками. А Бог хоче, щоб ми йшли далі, в саму приховану сутність Царства Божого, щоб їсти від дерева життя.

Жити — означає любити, любити — означає жити. І тому лише тих, що можуть любити, Бог може удостоїти їсти від дерева життя — джерела досконалої Божественної Любові. Хай Сам Дух Правди вияснить кожному мовою його душі таємницю і силу першої любові і наповнить душу святою тugoю за нею.

Володимир МАРЦИНКОВСЬКИЙ

ПРЕДСТАВЛЯЄМО ОБЛАСТЬ

Статистичні дані обласного об'єднання церков ХВЄП

- Церков — 62**
- Кількість членів — 2259**
- Рукопокладених пресвітерів — 20**
- Рукопокладених дияконів — 30**
- Молитовних будинків — 14**
- Молитовних будинків, що будується — 8**
- Церковних хорів — 6**
- Церковних музичних груп — 5**
- Недільних шкіл — 14**
- Mісій — 1**

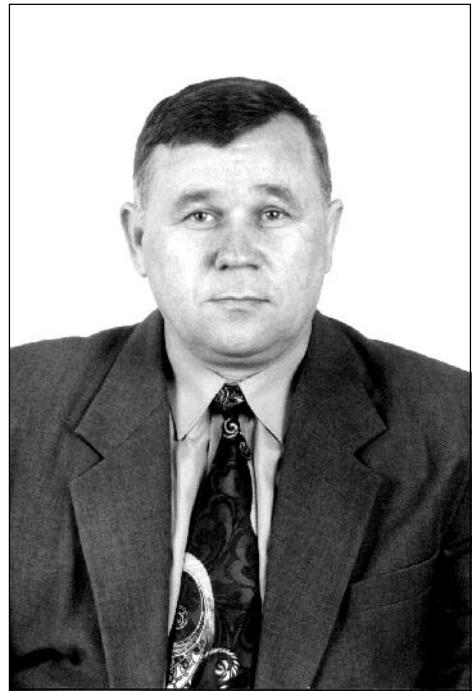
Епископ церков ХВЄП

Хмельницької області

Микола Михайлович

ПИЛИП'ЮК:

«Церква на межі ХХІ століття повинна бути на тому самому рівні, що і Церква періоду апостолів»

— Якою повинна бути, на Ваш погляд, Церква на межі двадцять першого століття?

— Сьогодні серед певної частини християн існує думка, що Церква на межі ХХІ-го століття повинна перебувати в особливому стані. На перший погляд це має під собою основу, бо ми живемо напередодні другого приходу Господа нашого Ісуса Христа, коли переважна більшість пророцтв з Біблії виконалася і Церква чекає зустрічі зі своїм Спасителем. Але коли ми дивимося на вчення Ісуса Христа та Його апостолів, то бачимо, що Церква Христа в кінці віків повинна бути і буде на тому ж рівні, що і церква періоду апостолів. Церква з дня П'ятидесятниці і до теперішнього часу була в особливому духовному стані, коли, перебуваючи в чистоті та святості, виконувала постанови та накази Господні і палко бажала швидкого Господнього Дня. Вважаю, якщо Церква на межі ХХІ століття буде на тому самому рівні, що і Церква періоду апостолів, то вона зможе сміливо, з радістю зустріти прихід свого Господа та Спасителя.

— Що найбільш важливе у духовній праці сучасного христианина і, зокрема, пастора?

— На даний час майже все населення України, користуючись великою свободою, змогло не тільки почути проповідь Слова Божого, але й придбати для себе і часто безкоштовно Євангелію або Біблію. З екранів телевізорів, через радіо, зі сторінок газет та журналів до жителів України звертаються найвизначніші проповідники, які пояснюють основи вчення Ісуса Христа. Люди, які живуть навколо нас, хотіли б не тільки чути науку Господню, але й бачити, як ця наука відображається в житті людей, які називають себе духовно відродженими християнами. Хай кожен христианин, а особливо пастор церкви, покаже для оточуючих людей у своєму повсякденному житті словами, поведінкою та вчинками, що він дійсно христианин, і не тільки вірує в Ісуса Христа, але й живе так, як цього хоче Бог. Сьогодні люди втомилися від тієї кількості слів, які виливаються на них із уст християн, і тому вони хотіли б бачити правдиве, по-

божне життя цих людей, які б підтверджували свої слова ділами.

— Яку місіонерську працю несуть церкви області?

— На превеликий жаль церкви Хмельницької області ще не мають тих сил, як духовних, так і матеріально-фінансових, для того, щоб проводити місіонерську працю. Ми маємо надію, що через якийсь проміжок час церкви нашого обласного об'єднання знову прилучаться до виконання постанови нашого Господа і понесуть вістку Євангелії далеко за межі нашої області.

— Які Ваші плани як старшого пресвітера області щодо духовної праці на Хмельниччині?

— В 1990 році, коли створювалось обласне об'єднання, до нього ввійшло 5 невеличкіх церков, які не мали чіткої структури, фінансово-матеріальна база була слабкою. На сьогодні до нього входить більше 60-и церков, частина з яких мають молитовні будинки, свій автотранспорт. При об'єднанні ство-

рені і добре працюють молодіжний, жіночий, євангелізаційний відділи, відділ ненасильних шкіл, які очолили богообійні та ревні люди. Мета обласного об'єднання — розвивати та вдосконалювати ці види служіння, а також прикласти всі старання до того, щоб утворити відділ освіти, який би очолила досвідчена людина, бо, на превеликий жаль, біблійна освіта в церквах не на належному рівні, хоча значна частина служителів закінчила Львівський біблійний заочний інститут, а частина ще навчається. Необхідно піднімати духовний рівень членів церков, а також зміцнювати єдність між церквами об'єднання.

— Чи може Церква, на Вашу думку, щось реально змінити у суспільному, політичному та духовному житті країни?

— Церква, бувши не від цього світу, а від неба, разом з тим живе в цьому світі, де впроваджує в життя плани та інтереси Божі. Церкви не байдужі проблеми та бажання людей, які знаходяться навколо неї, а тому, використовуючи своє духовне пізнання Бога, Церква намагається і повинна намагатись працювати для подальшої зміни життя суспільства на краще. Поширюючи норми християнської моралі в суспільстві, заохочуючи людей до знань, які не є огидні в очах Божих, а також підтримуючи владу у всякому доб-

рому ділі, Церква може сприяти тому, що в країні зло та беззаконня не тільки не буде прогресувати, але, навпаки, відступатиме. Коли Церква таким чином сприятиме суспільству в його покорі та розкляянні, то на зміну економічній, політичній та соціальній кризі прийде економічний добробут, політична стабільність та духовне відродження нації.

— Ваші побажання читачам журналу.

— Бажаю всім читачам журналу «Благовісник» постійного духовного єднання з Богом, повноти Божого благословення та сили Святого Духа, а також здоров'я та сімейного благополуччя.

«Хто милостивий до вбогого, той позичає для Господа»

Економічна криза, що в Україні, привела значну частину населення країни до зuboжіння. Найболючіше це відчули на собі діти із багатодітних та неблагополучних сімей. Через невиплату зарплати батькам та через високі ціни на продукти харчування і на одежду, діти із таких сімей мають велику потребу як в продуктах харчування, так і в одежі та взутті. Для допомоги таким дітям при церкві ХВЄП м. Кам'янець-Подільський створений благодійний центр. Близько 300 дітей постійно отримують від благодійного центру щомісячну допомогу продуктами харчування та одягом, а значна частина із них щоденно харчується в благодійній церковній їdalyni. Турботу про цих дітей взяла на себе норвезька місія «Посланець віри», директор якої євангеліст Халвард Хасселоу — добре відомий в державних, громадських та релігійних організаціях. Ця місія напередодні різдвяно-новорічних свят провела широку благодійну акцію в Україні, якою охопила десятки тисяч людей із числа малозабезпечених. Ми віримо, що Господь і надалі допомагатиме місії в її прекрасній благодійній діяльності в Україні.

Директор благодійного центру при церкві ХВЄП м. Кам'янця-Подільського Володимир Сохатюк

З історії церков ХВЄП на Хмельниччині

П'ятидесятницькі церкви в Хмельницькій області зародилися і стали швидко зростати кількісно під час широкого євангелізаційного руху, який розпочався в Одесі та поширився по території України на початку 30-х років. За короткий час в Деражнянському, Чемеровецькому, Хмельницькому та інших районах утворилися та швидко стали зростати сільські громади, в яких віруючі, сповнені Духом Святым, вели активний духовно-євангелізаційний спосіб життя. Репресії, яких особливо зазнали під час колективізації, а також в 37-39-х роках, призупинили ріст церков, загнали їх у глибоке підпілля. Відродження старих П'ятидесятницьких церков і народження нових припало на період німецької окупації, коли проповідь Слова Божого мала сприятливі умови для того, щоб знайти дорогу до сердець людей.

В післявоєнний період, в період правління М.С. Хрушчова, і навіть у значний період при Л.І. Брежневі, п'ятидесятницькі церкви на Хмельниччині не відзначалися особливою активністю в поширенні Слова Божого через євангелізацію. Особливою подією в п'ятидесятницькому русі в Хмельницькій області став короткий, але яскравий період у житті баптистської церкви с. Перемешель, де Господь не тільки охрестив Духом Святым віруючих, але й проявив серед них силу Святого Духа через Його святі дарування. Духовне пробудження, яке розпочалося в період перебудови, сприяло тому, що на даний час в Хмельницькій області живуть і діють десятки п'ятидесятницьких церков, які в міру своїх сил провадять широку євангелізаційну діяльність.

Нові методи євангелізації

Моє навернення до Господа співпало з бурхливим розквітом євангелізації в нашій країні і в нашому місті зокрема. І це навернення сталося через велике і людне служіння. Це був 1991 рік, а вже в 1992 році з декількома братами та сестрами, з гітарою і пакунком Євангелій я регулярно відвідував міські лікарні. Так Бог покликав мене на Свою ниву.

І навіть тепер, коли несу служіння пастора і церква будує будинок молитви, євангелізаційні служіння не припиняємо.

Говорити сьогодні про євангелізацію складно, але одночасно необхідно. Євангелізаційні служіння по-особливому потребують прилаштування до життєвої ситуації, можливостей і духовної атмосфери. Кожному вкрай необхідно відчути подих Божий, щоб настроїти свої духовні вітрила і виконати те, що Господь доручив.

Думаю, що не відкрию великого секрету, коли скажу, що ставлення до євангелізаційних служіннь, особливо великокампейніх, в церквах найрізноманітніше. Одних вони не турбують, інші радіють благодатному часу, і кожне таке служіння для них

справжнє свято, ще інші безпідставно настроєні пессимістично. Мовляв, ці служіння — як духовні концерти. Вони, мовляв, майже неефективні, тому що і близько немає в церквах тих сотень, які виходили до покаяння. Одні матеріальні разтрати, багато шуму, а результат мізерний, час таких служінь минув — і так далі в такому ж дусі.

Ця стаття не призначена, щоб когось переконувати чи агітувати за євангелізаційні служіння. Кожен має право на власну думку. Я ж бажаю висловити свої думки і спостереження як людина, яка ввійшла в працю інших братів, які несли це служіння, і як людина, яка безпосередньо займається проведенням євангелізаційних служінь.

І найперше, що бажаю сказати, що впродовж 10 років дуже помітна рука Божа і керівництво Духа Святого над тими, хто займається євангелізаційними служіннями. На початку 1989 року, особливо в 1993 році, брати йшли прямо від села до села, звіщаючи Євангелію. Відповідальний у нашій церкві за євангелізацію в той час брат Олександр Степанчук поставив перед євангелізаційною групою завдання — обійти всі села району,

що було за невеликим винятком зроблено, і не тільки в Кам'янець-Подільському районі, але і далеко за його межами. З проповіддю Добрій Вістки ми об'їхали майже всі райони області. В той час особливо відчувалася спрага в Євангеліях. 40 000 Нових Заповітів, що мала наша церква, за короткий час були роздані. А на євангелізаційні служіння збиралися сотні-сотні людей.

Умовно можна виділити другий період євангелізації, коли особлива увага почала приділятися заснуванню і формуванню нових общин. Така праця стала можливою завдяки тісній співпраці з церквою. Наприклад, наша група складалася з шести чоловік, і в наших силах було проводити одне євангелізаційне служіння на тиждень і один раз в тиждень регулярно відвідувати групу людей, які навернулись в результаті євангелізації (сьогодні це вже самостійна невеличка община, і є старший брат, який веде зібрання).

Відвідувати інші групи людей по селах, де ми проповідували, ми не могли — просто фізично не в силах. Тому дійсно, що багато з цих душ, залишившись без духовної підтримки, знову повернули-

ся до попереднього способу життя.

Євангелізація — це не просто євангелізаційна група з апаратурою та проповідниками. Євангелізація — праця дана Господом, і вона немислима без участі всієї церкви. Тільки в тісній співпраці всієї церкви, євангелізаційної групи з Божим благословенням можливі результати. Народити духовних дітей — це не самоціль. Необхідно їх виховати і виростити до повного зросту Христового — а це вже можливо лише з участю всієї церкви.

Хочу зробити невеликий відступ. Чому багато євангелізаційних груп, подібно до мильних бульбашок, раптово з'явились, покрасувались, залишили після себе альбоми і порозліталися? На мою думку, тому, що вони захотіли бути незалежними від церкви, не підкорятись їй. А займатись євангелізацією без церкви — вибачте, але це тільки спосіб стати знаменитим.

Говорячи сьогодні про євангелізацію, неможливо обйтися увагою той факт, що нам дісталися у спадок важкі наслідки тоталітарних часів. Не мені вам, шановні читачі, пояснювати, яка в невіруючих людей побутує думка щодо віруючих та їхнього служіння Богу. Та не тільки в пересічних громадян, часто навіть люди на посадах не приховуючи кажуть: «Ви роз'ясніть нам, хто ви такі, як ви служите Богові, чому так називаєтесь?» Так євангелізаційні широкомасштабні служіння є наче візитна картка ХВЄ.

Євангелізаційні служіння часто стають не тільки поворотним пунктом в людських долях, але й епіцентром високої культури і взірцем моралі, таким чином руйнуючи стереотипи мислення невіруючих людей. Євангелізаційні служіння, як ніякі інші, формують світогляд оточуючих людей, міняють їхні думки і ставлення до нас, віруючих.

Звісно, що ми хотіли б, щоб вони відразу всі покаялись і стали членами церкви. Проте іноді минає деякий час, поки відбудеться зміна в людському розумінні і в серці. Говорячи про традиційну звичну для нас форму євангелізації, не можна відкидати інших. Я визнаю, що найкраща з них — індивідуальна, дуже добре є й інші форми, але, друзі, не можна зациклитися на одній. Індивідуальна — найкраща, найефективніша; будемо займатися лише нею? Ні. Ми маємо приклад однієї організації, яка в основу своєї роботи поклава цей метод — і що? Євангелізація, на мою думку, повинна здійснюватися різними методами, пристосованими до часу, місцевості і обставин. Час стрімко летить, все міняючи на своєму шляху, і слід визнати, що сьогодні євангелізація потребує перегляду деяких методів її проведення і пристосування їх до обставин, часу і середовища. Це може зробити тільки Господь Ісус Христос, керуючи нашим служінням.

Дуже гарно зарекомендували себе євангелізаційні служіння з використанням спеціального намету (молодь пам'ятає цей намет завдяки

двом останнім молодіжним з'їздам в Шепетівці та в Карпатах). Намет можна розкинути на площадці розміром 25 x 15 метрів, що дає змогу монтувати його в найзручніших місцях. Ми змогли помітити, що люди швидше йдуть на богослужіння в намет, ніж в клуб чи на відкриту площадку. Намет можна використовувати протягом всього часу, коли він встановлений.

До речі, найефективніше встановлювати намет там, де вже є невеличка община або група членів церкви, — це дає змогу зробити євангелізаційні служіння більш плідними. А найефективніший термін проведення служінь — три, чотири дні, хоч в деяких містах намет стояв місяць.

І на закінчення бажаю сказати, якщо дасті Бог і будемо живі і здорові, і буде те Богу до вподоби, то на цей весняно-літній період маємо цілий ряд запрошень від церков на проведення євангелізаційних служінь з використанням намету. А для тих, кого зацікавили такі євангелізаційні служіння, додам, що це служіння повністю мобільне. При необхідності можна використовувати час для праці, починаючи від встановлення намету і закінчуючи безпосереднім проведенням служіння. Тому щиро просимо — моліться за нас і нашу працю в ім'я Господа Ісуса Христа і для Його слави.

*Ростислав МУРАХ,
відповідальний за євангелізаційну працю у Хмельницькій області*

Ви можете старатися служити Господеві, не люблячи Його. Але неможливо любити Його, не слугуючи Йому.

14 листопада в церкві очікували з нетерпінням. Цього дня відзначався ювілей: церкві з дня її заснування виповнювалося 50 років. Ця подія не залишила байдужим нікого: ні тих, що були учасниками перших богослужінь, ані тих, що тільки влітку прийняли водне хрещення, вступивши в завіт з Господом.

В підготовку до служіння активно включилися всі віруючі, хто чим міг старався допомогти, щоб в цей день радісно було усім, і служіння, на яке запрошені багато гостей з Хмельниччини і України, було благословенне і запам'яталося надовго.

Ранок показував, що день буде тихим, хоча й прохолодним. До нового молитового будинку почали з'їжджатися гості — ті, хто мав тісний зв'язок з церквою, був пов'язаний історично з її становленням і ростом.

Розпочав служіння диякон церкви Анатолій Собко, який закликав до щирої молитви, зачитавши перед тим з Біблії: «До цього місця допоміг нам Господь...» (1 Сам. 7:12). Зга-

давши важкі часи атеїзму та невірства, брат наголосив, що Господь, Який ще в 1949 році заложив перші камені в будівництво церкви міста Городок, не дав воротам пекельним здолати її. Дійсно, слізози радості переповнювали всіх присутніх, хвиля благословеної молитви-подяки, як приемна жертва Богові, полинула в небеса. Хор місцевої церкви під керівництвом Віктора Смика заспівав «Вірую». Продовжуючи служіння, пастор нагадав історичне минуле, коли до нашого міста приїхали перші віруючі: Віктор Собко та його дружина Ганна, пізніше сім'я Олександра Атаманського та інші. З цих сімей Господь почав будувати церкву. Часи були нелегкими, розвиток церкви відбувався в скріпах, як зовнішніх, так і внутрішніх.

Роки з 1949 до 1959 для християн, які вийшли з сільських церков ЄХБ, стали роками пошуку, роздумів та праці. Відвідуючи свої сільські церкви, вони збиралися і в Городку, щоб близче дізнатися про п'ятидесятницю, хре-

щення Духом. Зустрічі з братами з Хмельницького підштовхнули до пошуку Господа — і Він почав хрестити Духом Святым.

З часом постала потреба в служителях. Першим дияконом став Віктор Собко. Служіння відбувалися по хатах, підпільно, але Дух Святий давав сили, росли свої сім'ї, зростала і церква. Не обминули церкви і різні помилки, які є завжди там, де щирі, богоійні люди впадають у крайності.

Восени 1968 року трагічний випадок забрав з життя диякона, який залишив багатодітну сім'ю, а також молоду церкву. Господь знову про ці проблеми і не лишив без милості: церкву відвідував пастор з міста Хмельницького Віктор Антонович Думанський. Основними евангелізаціями на той час були весілля або похорони, а про відкриті служіння, які маємо сьогодні, доводилося лише мріяти... Церква зростала кількісно. До 1974 року було відносно спокійно. Навесні цього року почалися перші переслідування. В поле зору органів потрапи-

ли молодіжні служіння, а потім і загальні: виклик на адміністративну комісію, штрафи, погрози місцевої влади. Все це викликало певні зміни в роботі церкви, збиралися або надто ранньо, або дуже пізно. Але так довго не могло продовжуватися. Люди почали розпорощуватися, адже всі працювали на підприємствах, а тому збиратися ночами було нелегко, тим більше, що саме місто розкидане. Хтось їздив за 30 км в село Калагарівку, де була зареєстрована церква, і таким чином вирішував свої духовні потреби...

Незважаючи на переслідування, погрози, люди самовіддано служили Господу, надавали для зібрання свої будинки, хоч це і було пов'язане з ризиком штрафу. Служіння відбувалися в Атаманського О., Починка М., Собко Г., Перця П., Шемчука І., Сміка М., Дичока Н. та інших. Майже 10 років, які ми прожили в постійній напрузі, згуртували людей, зріднили. І коли постало питання реєстрації церкви, порадившись між собою, церква вирішила подати докумен-

ти на реєстрацію, що було не-просто. В 1983 році церкву зареєстрували. Своє ж молитовного будинку не було.

Минали роки, і в 1990 році назріла необхідність будувати молитовний будинок. З величими труднощами отримали дозвіл на будівництво і невеличку ділянку — десять соток. Місце на перший погляд було непримітним, на пагорбі з густим чагарником і смітником, але ще восени взялися за роботу.

Згадуючи ті роки, серце огортає смуток і радість. Смуток через те, що великий тягар відповідальності ліг на плечі невеличкої кількості братів, які несли духовну працю в церкві. А радість, бо переду було видно перспективу виходу церкви на відкрите служіння, і ми бачили благословенну руку Господа. Головне, була збережена єдність, а в єдності сила і перемога. Будівництво йшло шість з половиною років, і всі ці роки виїжджали на євангелізаційні служіння в більчі села.

Настав довгоочікуваний

день 31 серпня 1997 року, день посвячення молитовного будинку.

Доживши до ювілейного року, ми можемо сміливо сказати: «До цього місця допоміг нам Господь», — і нашу церкву, створену 50 років тому, ворота пекельні не здолали. На сьогодні відновлені всі служіння: недільна школа, молодіжне, жіноче служіння, працює хор загальний, чоловічий, молодіжний співочий гурт.

В світому просторому залише довго лунали пісні, вірші, виступи дітей недільної школи, а також гарячі проповіді гостей. Закінчуячи свято пресвітер закликав до загальної молитви. Потім місцева церква і всі гості зійшли на перший поверх, де був накритий стіл. Бог благословив дарами від землі, і щедрі господині пригощали всіх смачним обідом.

Довгоочікуване свято закінчилося, але життя продовжується і попереду в церкви нова боротьба, нові перемоги, аж поки прийде Господь.

Василь Собко

«Будьмо добрими дружинами, лагідними матерями, люблячими бабусями і, головне, добрими християнками»

Від самого початку євангельського руху жінки-християнки активно співпрацювали з братами. Особливо успішно вони співпрацювали в ділі проповіді Євангелії. Незважаючи на те, що в нашому Союзі не було жіночої організаційної структури, вони багато чого вчилися у своїх церквах.

Сестри послідовно вивчали Слово Боже, досвідчені сестри навчали молодих членів. І коли в березні 1993 року вперше в Союзі ХВЄП сестри зібралися на семінар, у цьому було щось

незвичне. Але скоро ми зрозуміли, що такі семінари потрібні для нас, щоб кожна жінка зрозуміла своє місце в служінні Богові. Невдовзі у нас на Хмельниччині за згодою і благословенням єпископа і пасторів відпрацювали структуру жіночого відділу. Майже в кожній церкві обрали відповідальну сестру, яка є посередником між жінками і пастором. Почали проводити зустрічі-семінари. На основі Слова Божого, на прикладі біблійних героїнь, які є як позитивними, так і нега-

тивними, ми вчилися будувати своє християнське життя (Я, наприклад, завжди захоплююся твердою вірою і великою діворою Йохавед своєму Богові).

На сьогодні сестри, які в наших церквах складають більшість, ревно трудяться на ниві Божій. Найперше, вони стараються своїм життям і поведінкою явити жінку-християнку, яка змальована в Біблії. Жінка в Новому Завіті — це жінка-християнка, а не жінка-єрейка. Марія принесла поразку дияволу. А до того жінка була в

дуже приниженному становищі, диявол кинув її дуже низько. Ми повинні бути вдячними Господу, що Він поставив нас трохи нижче чоловіків на землі, але не у вічності.

Колись Христос схвалив вчинок жінки, яка намстила йому голову оливою, і сказав: «Вона зробила все, що могла» (Мр. 14:6-9). Цими словами можна оцінити і працю наших сестер, яка містить в собі віру, любов, жертвовність.

Як молоді, так і старші сестри знаходять своє місце в житті церкви. Багато сестер вибрали молитву, адже молитва — джерело нашої сили і натхнення. Господь відповідає на молитви — і від цього збагачується наша віра. А віра, в свою чергу, додає нам більше сили для праці.

В Біблії є чудові слова: «Нехай і ваше світло світить між людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла і прославляли Отця вашого, що на небі». Ale світ великий!.. Звідки починати світити? Почнемо зі свого дому, зі своєї сім'ї. Нехай нами керує бажання, про яке сказав Ісус Навин: «Я і дім мій будемо слу-

жити Господеві» (24:15). В світі відчувається дефіцит любові і милосердя. Будемо служити Богу ділами: відвідувати хворих, стареньких, допомагати сиротам, багатодітним, одиночкам.

Дружини служителів, крім цього, підтримують своїх чоловіків в їх нелегкій праці. Для прикладу подивімся на біблійних жінок. Позитивний образ — дружина пророка Єзекіїля — «утіха очей», негативний — жінка Йова. Коли ваше серце відчинене для Бога, тоді і двері дому вашого відчинені для всіх. Багато може зробити жінка служителя Божого, коли вона виявляє гостинність, бо це перший обов'язок жінки і повеління Боже. Ії дім буде чудовим оазисом для всіх. Справжня християнка не може замкнутися у вузькому колі своїх проблем, але не може й залишати своєї сім'ї, не доглядати своїх дітей, не приділяти належної уваги своєму чоловікові, тому що турбота про сім'ю — головний обов'язок кожної заміжньої жінки. I тому старші сестри мають навчати молодих,

ділитися з ними своїм сімейним життєвим досвідом.

В області ми періодично проводимо по 2-3 розширені семінари, регіональні семінари, запрошуємо сестер з різних областей, медиків з лекціями про гігієну, здоров'я, тому що не секрет, що наші багатодітні матері через брак часу не звертають уваги на себе та на своє здоров'я, а ми є храм Божий — і тому повинні берегти його і для себе, і для Бога.

Ми дякуємо Богові, що маємо взаєморозуміння з братами, вони нас підтримують, благословляють і допомагають організовувати семінари, усвідомлюючи користь того, коли ми можемо піднімати свій духовний рівень, щоб допомагати ім, а не заважати, стоячи не на своєму місці, щоб ми всі були добрими дружинами, лагідними матерями, люблячими бабусями і, головне, добрими християнками.

*Анна Собко,
відповідальна за жіноче
служіння в Хмельницькій
області*

Порада, втіха, підтримка

«Преславний Господь, і я визволений від своїх ворогів!» (Псалом 17:4).

Кожен віруючий може зв'язатися з Богом будь-коли протягом доби. В Нього немає вихідних днів чи обідньої перерви. Нам твердо обіцяно, що «не дрімає твій Сторож» (Пс. 120:3).

Коли ви потрапляєте до лікарні, то думка про те, що персонал завжди готовий допомогти, підбадьорює вас. На підтвердження цього біля вашої постелі знаходиться кнопка, за допомогою якої ви завжди можете покликати медсестру. Як тільки ви натиснете цю кнопку, заблимає лампочка над дверима вашої кімнати та інша лампочка біля посту медсестри. Вони продовжуватимуть блимати, поки вам не допоможуть.

Та, безумовно, турбота, з якою люди пе-

редбачили це для тих, хто хворий, не може зрівнятися з турботою про нас Отця Небесного і Його любов'ю. Він чує прохання і скарги, і завжди прийде на поміч будь-кому з дітей Своїх. Завдяки жертві, яку приніс за нас Ісус Христос, ми завжди можемо прийти з «відвангою до престолу благодаті, щоб одержати милість та для своєчасної допомоги знайти благодать» (Євр.4:16).

І коли рукою віри ви натиснете кнопку молитви, можете бути певні: небеса почують ваш поклик. Псалмописець сказав: «...кличу до Господа, і до Бога свого я взываю. — Він почує мій голос із Храму Свого, і доходить мій зойк до лиця Його в уші Йому!» (Пс.17:7). Бог завжди готовий відповісти вам!

П. Ван Гордер

СВІДЧЕННЯ

Життєві негаразди привели його до глибокої депресії. Вирішення своїх проблем він знайшов у самогубстві. Але Бог бачив його душу та її терзання. І простягнув руку допомоги.

Сталося так, що в мене виникли проблеми як в сімейному, так і в особистому житті. І з часом ці проблеми настільки загострилися, що в мене вже не було охоти жити. Так, була непогана робота, але того дня замість того, щоб йти на роботу, щось мене потягнуло до річки. — Якщо так жити, — вирішив, — то краще покінчти з собою. Я пішов в парк з конкретною метою: знайти місце, де втопитися. Походив парком, сів на дерево,

знову та ж церква. Я не намагався виплисти, бо хотів втопитися, але мене щось ніби виштовхнуло з води. Я не можу пояснити як і завдяки чому я виплив.

Це було 7 грудня, зранку був сильний сніг і мороз. Все це сталося приблизно о пів на дев'яту ранку. Я вибрався і зразу ж понад берегом пішов прямо до церкви. Я не задумувався, чому я йду туди. Мене ніби

Степана Янюка, Петрового брата, вони поряд живуть. Там була лише його теща. Я їй так і сказав: «Пустіть мене, бо я хотів втопитися».

Вона, як побачила мене в мокрій одежі, замерзлого, то відразу ж дала сухий одяг, щоб я переодягнувся, напоїла чаєм. Потім до хати зайшов у власних справах віруючий брат Григорій

Спасений

перекурив, викинув з кишені пропуск, гребінець. І — рушив до води.

В той момент я ні про що не думав, не уявляв, що існує потойбічний світ. Правда, згадав про жінку, про дітей і просив у Бога прощення. Саме на цьому місці біля річки було невелике підвищення. Я став на нього, щоб скочити у воду. І якраз по той бік річки, напроти, в селі Рованці бачу — церква стоїть. Все сталося якось одночасно: я скочив у воду — і перед очима церква, а за нею, ніби сонце сходить, все засвітилося. Скочив у воду длеченько, глибина там біля двох метрів. Куртка у мене хутряна, важка, але я випливаю із води — і в мене перед очима

щось вело. Лише розумів, що мені треба йти обов'язково туди. Я йшов понад берегом, до мосту, приблизно кілометрів три — і постійно бачив те світло. Я прийшов до церкви, але церква була зачинена. Якась жінка сказала, щоб я пройшов далі, бо там Петро Янук живе. І коли я туди прийшов, то мене вже всього трусило, одяга замерзла.

Янюка Петра я знав до того, але не знат, що він живе на Рованцях. Я колись парторгом був в організації, де і він працював. Я у ті часи займався його перевихованням. Я знат, що він уже пресвітер, але де його церква, яка і де він живе — не знат.

Я всю дорогу казав: «Боже, прости мені». Прийшов до

Близнюк. За мене помолилися. Помолився і я з ними. І мені зразу ж стало легше, а Степан каже: «Дивіться, у нього навіть змінився вираз обличчя». Я повеселішав і подзвонив до своєї дружини, розповів, де я і що зі мною сталося. Дружина мені сказала, що я правильно зробив, що навернувся до Бога.

І хоч я майже три кілометри йшов весь мокрий, але зі мною нічого не сталося, я не захворів. Зі мною ще побесідували брат Григорій та брат Степан, нагодували і відвезли додому. А ввечері я прийшов до церкви на молитву і подякував Богові, що Він мене спас, пообіцяв, що буду служити Богу, попросив помолитися за мою проблему.

Перед тим декілька днів я навіть не міг їсти, настільки мучили мене мої проблеми, а

в той день, як помолилися, то я відчув спокій і перший раз за стільки днів нормальню поїв. Я аж сам здивувався. І дружина в той вечір спокійно заснула, а то все переживала за мене, щоб нічого не сталося. Вона відчуває мій стан. І на сьогодні я можу сказати, що мої проблеми майже вирішені, слава Богу! Я раніше ніколи не молився, а тепер щоранку молюся Богу і всі надії покладаю на

Нього. Як вмію, своїми словами молюся, відчуваю Божу присутність у своєму житті, Його турботу за мене. Слава Богу за все!

Іван, м. Лудськ

Петро Янюк, пастор церкви (с. Рованці):

— *Брат Іван склав обітницю служити Богові і горить бажанням служити Йому, ревно відвідує всі богослужіння, молиться.*

литви. Я думаю, що цей випадок показав йому, що Бог турбується про кожну людину, яка є на землі і не бажає смерті грешника, але щоб всі спаслися.

I особливо в критичні моменти життя, під час депресій, Бог ніколи не залишає людини і хоче її допомогти, показує вихід із кризової ситуації, кличе до спасіння. I головне — через спасіння земного життя, хоче спасти душу і дати життя вічне.

В Англії готовуються скасувати літочислення від Різдва Христового

Уряд Великобританії розглядає питання про те, щоб офіційно припинити пов'язувати прийняті літочислення з Різдвом Христовим.

Британські міністри вважають, що абревіатура AD (Anno Domini — Літо Господнє), що відповідає українському від Р.Х., і BC (Before Christ — до Христа), що відповідає українському до Р.Х., недоречні в плуралістичному суспільстві, яке об'єднує представників різних релігій. Окрім того, за твердженнями істориків, ці абревіатури використовуються в Англії лише останні 400 років.

Противники християнського характеру літочислення, прийнятого у всій Європі та й у переважній частині світу, пропонують замінити релігійно забарвлений AD і BC на нейтральні CE (Common Era — загальна ера) і BCE (Before Common Era — до загальної ери). Якщо ця пропозиція буде втілена в життя, стара добра Англія почне нагадувати Радянський Союз, де, як відомо, були прийняті скорочення «н.е.» і «до н.е.».

Разом з тим, пропозиція нейтралізувати календар вже викликала рішучий протест з боку багатьох британських

християн. В інтерв'ю газеті «Sunday Times» англіканський єпископ Фулемський Джон Бродхерст заявив: «Похоронити пам'ять про народження Христа на догодження модним віянням — жалюгідна спроба».

Представник католицької церкви в Шотландії о. Денні Мак Лафлін охарактеризував

цю пропозицію як абсолютно абсурдну. «Якщо так піде і далі, то не виключено, що наступного року нам запропонують ввести літочислення з дня вступу на посаду прем'єр-міністра Тоні Блера, — заявив католицький священик в інтерв'ю «Daily Record». — В цьому році ми по-особливому згадували Різдво Господа і Спасителя, і якщо ця обставина випала з уваги представників державної влади, то їм можна лише поспівчувати».

ЕСФИРЬ
христианский журнал для женщин

*журнал, который
касается Вашей
жизни*

От обложки до обложки Есфирь применяется библейскую перспективу ко многим из сегодняшних спорных вопросов. Интервью и статьи показывают, как такие же женщины, как и Вы, не только выживают, но и возрастают, потому что их внутренняя сила состоит в вере в Иисуса Христа.

Если Вы решили, что хотите получать Есфирь, Вам необходимо оплатить подписку, стоимость которой в национальной валюте составляет \$ 3, и в течение года Вы получите 4 номера Есфирь.

Стоимость подписки Вы можете оплатить почтовым переводом на имя редактора Шосталь Оксаны Дмитриевной и, указав Ваше полное имя и адрес, отправить в адрес редакции:
А/Я 635, Симферополь 95047

Часто ми не задумуємося про те, що наш успіх і процвітання, яких ми, можливо, досягли, є плодом чиїхось молитов та піклування про нас. Ми нехтуємо тими, хто знаходиться поруч з нами, не підозрюючи, що саме через них Бог благословляє нас. Коли серце стає невдячним та гордим, в життя приходять проблеми та поразки.

В Біблії описується одна дуже повчальна історія. У

із ним. Дуже важливо нам жити не за рахунок чиеїсь віри, мати успіх не за рахунок чиїхось молитов, а самим шукати лиця Божого і молитися.

Так часто буває, що ми маємо успіх і благословення до тих пір, доки поруч люди, над якими рука Божа. Але коли їх вже немає з нами, то відразу все тъмяніє, приходять якісь проблеми. І ми говоримо: «Господи, чому так відбу-

на землю перед ними: з одного боку були прекрасні сади Содому і Гоморри, а з другого — пустеля. Лот подивився на квітучі міста і сказав: «О, це подібно до раю на землі! Там все дуже гарно і успішно». Лот вибрав Содом, а своєму дядькові залишив пустелю. З самого початку Лот не мав нічого свого, він повинен був поважати свого родича. З неповаги почались його проблеми.

Благословений заради Авраама

Авраам був племінником, котрого звали Лот. Він переживав серйозні проблеми у своєму житті. Ця людина мала успіх, багатство, дітей, сім'ю, але йому довелося рятуватися втечею від гніву Божого, який прийшов на місто, де він жив.

Чому так все відбувалося? Подивившись на життя Лота, ми бачимо, що ті ж помилки люди припускають і сьогодні. Проблема Лота була в тому, що він повністю залежав від Авраама. Бог благословляв Авраама, а Лот був його племінником і знаходився поруч

вается?» Можливо, Лот неодноразово запитував: «Боже, чому все так відбувається в моєму житті?» Він думав, що має великий успіх, але лише завдяки молитвам Авраама Бог оберігав його.

Бог благословляв Авраама і Лота, і коли вони стали дуже багатими, Лот сказав своєму дядькові: «Аврааме, давай розділимось». Авраам надав племіннику право вибрати землю, де він хоче жити. Лот не сказав йому: «Аврааме, Бог багато разів благословляв мене через тебе, тому вибір робити». Вони стояли і дивилися

Одна із помилок багатьох молодих людей у тому, що вони втратили повагу до старших. Ми часто думаемо, що мудріші, успішніші, ніж старше покоління, але, втрачаючи повагу, ми втрачаємо благословення Боже. Лот, втративши повагу в своєму серці, зробив серйозну помилку, вибрав Содом. Гордість, яка прийшла в життя Лота і яка приходить в це суспільство, народилася в серці диявола. Сьогодні ця гордість губить всі наші успішні справи та починання.

Що приніс Содом в життя Лота? Повне знищенння і втра-

ту абсолютно всього. Часто сьогодні, не маючи поваги, ми стараємося вибрати щось краще для себе і робимо серйозні помилки. Ми думаємо, що наші близькі та рідні, залишившись в пустелі, будуть менш успішні, ніж ми в квітучих місцях. В результаті ми несемо серйозні втрати через те, що не було поваги до людей, від яких залежало наше благословення.

Бог не раз давав можливість Лотові вийти з Содому. Часто Бог, бажаючи зберегти нас від біди, підводить до якихось криз, щоб ми задумалися. А ми не робимо з цього ніяких висновків. А потім говоримо: «Боже, де Ти? Я ж дитина Твоя?!» Бог відповідає: «Я ж тебе попереджував».

Піклуйся про те, щоб тобі особисто знайти Господа, щоб Він оберігав тебе. Якщо цього не відбудеться, то Бог буде вчити тебе так, як учив Лота. Одного разу Бог підвів Лота до кризи. Почалася війна, дев'ять держав брали в ній участь. Лота взяли в полон. Він втратив абсолютно все: і сім'ю, і маєток. Авраам дізнавшись про це, йде його звільнити. Він взяв з собою всього 318 чоловік, це невелике військо перемогло ворога і звільнило Лота. Бог називав Авраама Своїм другом, тому він міг протистояти цілим арміям і отримувати перемоги. Дуже важливо, щоб Бог був твоїм другом.

Після свого звільнення Лот зі своєю сім'єю вирішує знову повернутися до Содому. Він бачив розпусту, пересиченість цього суспільства, але знову повернувся туди. Невже не було іншого місця, де він міг би служити Богу і нормально виховувати дітей? Кожному із нас Бог дає можливість, зробити правильні висновки і потім уникнути розчарувань та поразок. Тобі потрібно задумуватися про своє життя, про те, що тобі потрібно шукати Бога. Господь буде дуже

блізько говорити до тебе. Ми повинні розуміти, що Бог бажає мати взаємостосунки з кожним із нас. Коли Ісус прийде на землю, Він буде шукати людей віруючих, але не тих, хто був благословений через них. Сьогодні у нас є така ж можливість, яка була у Лота, щоб не зробити серйозних помилок, щоб потім не втратити всього. Бог дає всім одинакові можливості. Бог благословив Авраама з однієї причини: він повірив Богові. Сьогодні ми, незалежно від нашого становища в суспільстві та віку, повинні прагнути того, щоб піznати Бога.

Бог повідомляв Авраамові те, що хотів зробити: «Чи Я від Авраама втаю, що Я маю зробити?» (Бут. 18:17). А що ж Бог хотів зробити? «І промовив Господь: «Через те, що крик Содому й Гоморри великий, і що гріх їхній став дуже тяжкий, зійду ж Я та й побачу, чи не вчинили вони так, як крик про них, що доходить до Мене — тоді їм загибелъ, а як ні — то побачу». І повернулися звідти ті Мужі, і пішли до Содому, а Авраам — усе ще стояв перед Господнім лицем» (Бут. 18:20-22). Лот ще не зінав, що прийшла друга проблема в його життя, а Авраам уже молився Богу про це. Часто ми також, як Лот,

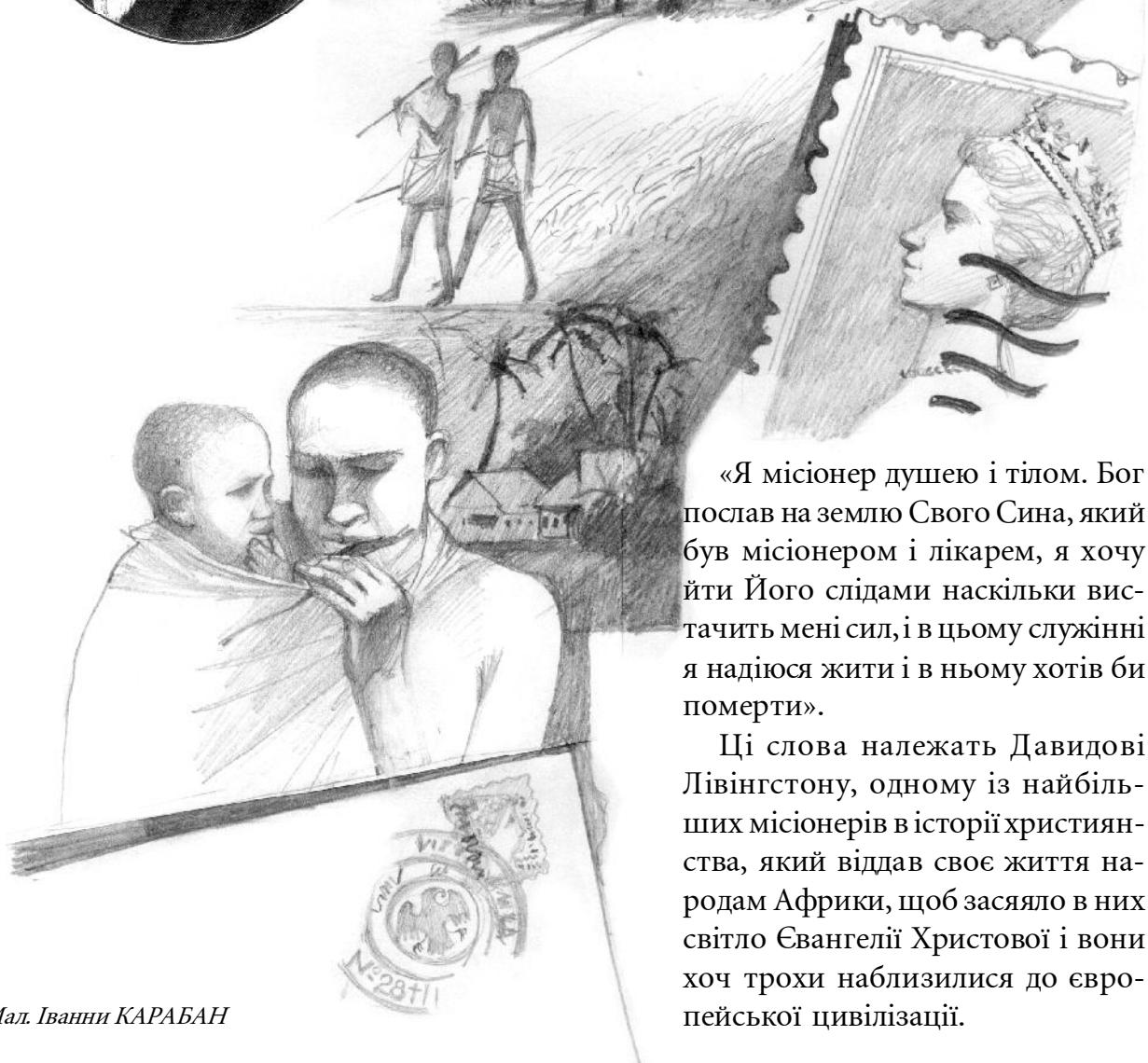
знаходимося в полоні, не помічаючи цього, ми залежимо від багатьох речей: від чиєїсь думки, роботи, сусідів і багато іншого. Бог звертається до Авраама, щоб звільнити Лота і дати йому шанс почати будувати правильні взаємостосунки з Богом.

Авраам молився Богові, запитуючи Його про те, чи збереже Він місто, якщо в ньому знайдеться хоча б 50 праведників. Авраам думав, що в сім'ї Лота буде 50 праведників, а Бог оберігає міста від біди заради тих, хто вірить в Ньюго. Люди думають, що успіх міста визначається його економічним процвітанням, але це не так. Успіх міста залежить від кількості віруючих людей, що живуть в ньому. Заради вибраних Своїх Бог береже міста і цілі народи. Бог зберіг би Содом, коли б в ньому знайшлося всього 10 праведників, але там не було і десяти (Бут. 18:25-33). Причина, через яку Бог зберіг Лота: «І сталося, як нищив Бог міста тієї околиці, то згадав Бог Авраама, і вислав Лота з середини руїни, коли руйнував ті міста, що сидів у них Лот» (Бут. 19:29). Ради Авраама Бог врятував життя Лотові.

Газета «Нове життя»

Християнська місія «Голос надії»

Місіонерська школа
ЗАПРОШУЄ
на 4-місячне навчання, яке допоможе
Вам у подальшій місіонерській праці на
духовних полях України та Росії.
Якщо Ви відчуваєте поклик Духа Свято-
го і бажаєте присвятити себе справі
благовістя, дзвоніть:
(03322) 5-44-06

Місіонер душею і тілом

«Я місіонер душею і тілом. Бог послав на землю Свого Сина, який був місіонером і лікарем, я хочу йти Його слідами наскільки вистачить мені сил, і в цьому служінні я надіюся жити і в ньому хотів би померти».

Ці слова належать Давидові Лівінгстону, одному із найбільших місіонерів в історії християнства, який віддав своє життя народам Африки, щоб засяяло в них світло Євангелії Христової і вони хоч трохи наблизилися до європейської цивілізації.

Мал. Іванни КАРАБАН

Майбутній місіонер і природодослідник народився 19 березня 1813 року в Шотландії, в містечку Блентайл, в бідній та чесній родині Нейля Лівінгстона та Агнесси Гентер.

Початкову освіту Давид отримав в сільській школі. З десяти років його віддали на фабрику, де він розмотував шерсть, а потім отримав місце ткача. Мав велике прагнення навчатися. З першого заробітку купив собі латинську граматику і вивчав її після роботи на фабриці. Працювати ж на фабриці доводилося від шести ранку до восьми вечора.

Давид пристрасно любив читати. Читав усе, крім романів, які в родині не шанувалися. Дякуючи великій наполегливості, він в 16 років вільно читав Вергелія і Горація в оригіналі. Ще Давид у святкові дні разом зі своїми братами обходив околиці міста, цікавлячись їх рослинами, тваринами та геологією.

З 12-ти років він серйозно роздумував над своєю гріховністю і вважав себе недостойним прийняти божественну благодать. І ось настав час (а йому було 20 років) — і Давид відчув цю благодать у своєму серці, а ще велике бажання присвятити себе служінню Богу. Прагнення виконати заповіт Христа — «покласти душу свою за людей» — і визначило його долю. Спочатку він віддавав товариству місіонерів все, що залишалося в нього після задоволення необхідних життєвих потреб. А вже намір стати місіонером з'явився в нього на 21 році життя, коли прочитав заклик місіонера Гуцлафа до англійських та американських церков розгорнути християнську просвіту в Китаї. Коли Давид повідомив про свій намір батькам та священику, вони його схвалили. З цього часу він все підпорядко-

вував для здійснення свого наміру. Молодий Лівінгтон, готуючи себе до місіонерського служіння, вирішив не обмежовуватися вивченням богослов'я, а, крім того, пройти курс медицини, щоб бути найбільш корисним для своєї майбутньої пастви. Це все вимагало великих витрат. Тому він наполегливо працював протягом шести літніх місяців, щоб на зароблені гроші мати можливість жити в місті і оплачувати своє навчання. Таким чином Давид навчався два зимових семестри. В 1838 році він звернувся до Лондонського місіонерського товариства з пропозицією бути його місіонером. Пропозицію Лівінгтона товариство прийняло і в цьому ж році його викликало в Лондон для знайомства. Після короткої підготовки до служіння він попросив, щоб йому дозволили залишитися на деякий час в Лондоні для завершення медичної освіти. В столиці Давид познайомився з доктором Беннетом, резидентом королівської колегії лікарів, і займався медициною під його керівництвом. Скоро, за словами вчителя, він здобув необхідні знання з терапії і хірургії, які йому дуже згодилися в наступній діяльності. У вільний час Лівінгтон працював в Гентерівському музеї, вивчаючи порівняльну анатомію під керівництвом знаменитого Річарда Оуена, увагу якого він привернув до себе своєю любов'ю до природознавства.

На багатьох людей, які знали його, Давид Лівінгтон спроявляв добре враження. Він приваблював добротою і готовністю допомогти тим, хто страждає чи має в чому нестачу, добродушною прямотою і неухильним додержуванням своїх переконань. Але в той час ніхто не бачив у ньому чудових розумових і моральних сил, і

навіть керівники місіонерського товариства були невисокої думки про нього.

Лівінгтон мусив відмовитися від наміру їхати в Китай, який був у стані війни з Англією. А зустріч з відомим африканським місіонером Моффатом вказала йому на Африку як на місце майбутнього служіння, що Лівінгтон прийняв з великою радістю як Божу волю.

В листопаді 1840 року Давид отримав диплом доктора медицини, заїхав додому по-прощатися з рідними і повернувся в Лондон, де був рукопокладений на місіонерську працю, а в грудні відплів в Капську колонію (територія сучасної Південно-Африканської республіки). Оскільки християнство було справою кожної хвилини життя Давида, то ще в дорозі до місця служіння він проповідував матросам. Тоді Лівінгтон переконується, що успіх проповідництва залежить від особистого впливу.

Відповідно до інструкцій місіонерського товариства, молодий місіонер мав дістатися до Курумана, найпівнічнішої місіонерської станції товариства в Африці, залишитися в ньому і з часом заснувати новий місіонерський пункт далі на північ. Вже по дорозі від Кайптауна в Куруман Лівінгтон виявив себе як майбутній мандрівник. Подорож йому дуже сподобалася. Він із захопленням описує її як «безкінечне продовження пікніка».

В Курумані Лівінгтона розчарували стосунки між місіонерами. В нього виробилися свої погляди на місіонерську діяльність. Йому хотілося йти далі на північ, де населення густіше, щоб злитися з туземцями, вивчити їхню мову і склад думок, а потім використовувати для благовістя місцеві сили.

Лівінгстон вважав найбільш дієвим засобом для поширення християнства серед дикунів підготовку вчителів з-поміж них. Саме тому він говорив про свою готовність жити серед негрів далеко від цивілізації хоч би і все життя. Протягом двох років перебування в Курумані Лівінгстон не раз робив подорожі вглиб материка, скрізь проповідуючи туземцям Євангелію їхньою мовою, лікуючи їх, поводячись з ними мирно і мудро, чим викликав до себе любов і повагу. Але, крім цього, він невтомно займався й вивченням місцевостей, які проходив, занотовуючи все, що стосувалося їхніх клімату, фауни, флори і географії.

В одній із поїздок Лівінгстон примітив красиву долину Маботса, оточену горами, на землях племені бакатла, вождь якого поставився до нього дуже дружньо, навіть влаштував свято на його честь. Літом 1843 року Лівінгстон купив землю в цій долині для майбутньої станції і розпочав її будівництво. В Маботсі з ним стався випадок, який мало не коштував йому життя: на нього напав лев під час облави на цих хижаків. Місіонер був дивом врятований, але отримав перелом лівої руки, який потім неправильно здрісся — і він залишився інвалідом на все життя.

Літом 1844 року Лівінгстон одружився з Марією Моффат, старшою дочкою свого друга, місіонера із Курумана. Він порушив свій намір залишитися самітнім, надіючись, що його дружина зможе впливати на місцевих жінок. Протягом се-ми років Лівінгстони жили в Африці напівковичовим життям. Давид часто брав дружину з дітьми в свої подорожі. В 1850 році, після однієї з таких подо-

рожей, його дружина народила четверту дитину, яка скоро після народження померла, а її коротка часно паралізувало. В 1851 році, через місяць після початку подібної подорожі, Марія народила п'яту дитину. В 1852 році Лівінгстон зrozумів, що дослідницькі подорожі по Африці з її жарким вологим кліматом, пропасницею та хижаками не підходять для жінки і маленьких дітей. Тому під впливом критики рідних і багатьох інших людей, він відправив дружину з Кейптауна в Англію. Щодо цієї події він писав: «Ніщо, крім твердого переконання, що цей крок буде сприяти славі Христа, не могло відірвати мене від моїх дітей, осиротивши їх».

Давид Лівінгстон, відіславши сім'ю в Англію, відчув себе вільним. Його вабили глибини Африки. Він вважав, що для її просвіти і знищення торгові невільниками необхідно відкрити шлях із внутрішніх районів материка до Атлантичного океану. Для цього йому було необхідно пройти землями, в яких ніколи не бачили європейця, до того ж він не мав ніяких засобів, крім кількох биків, двох слонових бивнів, невеликого запасу кави та одягу. В листопаді 1853 року Лівінгстон не вагаючись вирушив у дорогу з живою вірою в те, що Бог оберігає його і спрямовує як знаряддя просвіти язичників Африки. З ним було 27 чоловік із племені макололо. Дорога розпочалася з Ліньянті вгору по річці Замбезі на північний захід і мала закінчитися в португальському поселенні Сан-Паулу-Ді-Луанда. Це була небезпечна подорож з постійною загрозою з боку ворожих племен, з смертельною африканською пропасницею, небезпеками джунглів, клімату та браком їжі. Хоча Лівінгстон в першу чергу прагнув дослід-

жувати місцевості, які він проходив, але не забував і про євангелізації. Він возив з собою «чарівний ліхтар» (перша версія проектора) ізображеннями біблійних епізодів, чим дуже зацікавлював тубільців і таким чином сіяв зерно для майбутніх місіонерів. Після шести місяців напруженій дороги Лівінгстон і його супутники стали героями, добравшись до побережжя Атлантичного океану живими. Англійські моряки пропонували Лівінгстону плисти з ними в Англію, але він відмовився ради обіцянки помічникам з племені макололо відвести їх у їхню країну.

В кінці серпня 1854 року Лівінгстон зі своїми людьми вирушив у зворотний путь. Тільки через рік місіонер-дослідник дійшов до Ліньянті, довівши всіх людей до їхньої батьківщини живими.

Лівінгстон не був задоволений результатами своєї подорожі. Дорога, яку він відкрив, була небезпечна, і на ній було важко знайти зручне місце для місіонерської станції. Обов'язок місіонера, якому в першу чергу підкорявся Лівінгстон, змушував його шукати зручну дорогу на східний берег.

На початку листопада 1855 року Лівінгстон виступив із Ліньянті. Його супроводжували 120 тубільців з племені макололо. Дорога простяглася вниз по річці Замбезі до Кілімана, що на побережжі Мозамбікської протоки. Почалися ті ж самі випробування тропічної Африки — джунглі, пропасниця, ворожі племена, муха цеце, через яку були змушені переходити вночі, бо її укуси смертельні для биків та коней. Ця подорож супроводжувалася багатьма відкриттями, серед них величні водоспади на Замбезі, названі Лівінгстоном на честь королеви Вікторії, а також гірські

хребти, що оточують Середню Африку, з чудовим кліматом та прекрасною природою на їхніх схилах, придатні для місіонерських станцій. Географічні відкриття давали задоволення Лівінгстону як засоби для виконання євангельського заповіту поширювати християнське вчення серед народів світу. Одного разу він висловився: «Завершення географічної роботи — це тільки початок місіонерської діяльності». І ці слова характеризують всю працю Лівінгстона.

В травні 1856 року Давид Лівінгтон зі своїми супутниками був у Кілімані. А в грудні повернувся в Англію. Тут він став учасником багатьох урочистих засідань на свою честь.

Одним видавцем Лівінгстону була замовлена книга про свою подорож. Вона під назвою «Подорож місіонера» була видана в листопаді 1857 року і мала надзвичайний успіх. Незважаючи на високу ціну, 20 тисяч примірників цієї книги були розпродані дуже швидко, і виникла потреба ще в одному тиражі. Успіх книги здобув автору значну грошову суму, з якої він тільки невелику частину виділив на виховання дітей, а всі інші пішли на підтримку вивчення Африки.

В лютому 1858 року Лівінгстона було призначено консулом в Кілімані і керівником експедиції для вивчення Східної і Середньої Африки, йому в помічники було призначено шестеро спеціалістів. Після аудієнції в королеви і вроčистих проводів, взявши з собою дружину і молодшого сина, в березні 1858 року Лівінгтон покинув Англію. На цей раз з ним було відслано в розібраниому вигляді невеликий річковий пароплав.

Ще по дорозі на місце призначення захворіла дружина місіонера-мандрівника і її з

дитиною довелося залишити в Капській колонії. Через деякий час вона народила дочку, про що Лівінгтон довідався через рік. Тільки через три з половиною років вони зустрілися; подорожували разом, але недовго. В квітні 1862 року Марія захворіла пропасницею і невдовзі померла. Як згадує один зі священиків, що подорожував з ними, в перші хвилини після її смерті Лівінгтон плачав як дитина і в своєму щоденнику записав, що вперше бажав для себе смерті.

В цій подорожі Давид Лівінгтон досліджував річки Конго, Замбезі і Шіре. Відкрив водоспади Марчісона та озера Шірва і Ньяса. На думку Лівінгстона, долина річки Шіре зі

сприятливим для життя кліматом та родючою гірською місцевістю зручна для місіонерських і торгових точок, а також для європейської колонізації. В нього склався план переселити туди кілька десятків бідних, працьовитих і чесних сімей з Англії, і навіть пропонував всі свої збереження для організації такої колонії.

Подорожуючи, Лівінгтон скрізь бачив руїнівні наслідки роботоргового промислу: зруйновані села і спустошені величезні родючі місцевості, трупи людей на дорогах та в річках. Тому він виношував ще один план — знищення невільництва в Африці.

В липні 1864 року Давид Лівінгтон повертається в Ан-

Новини Африки

Плани проголошення Зімбабве «християнською нацією» викликають гарячі суперечки.

Пропозиція Євангелічного союзу Зімбабве (ЄСЗ), що об'єднує близько мільйона віруючих (загальне населення країни складає 11 мільйонів людей), була підтримана найбільшою екуменічною організацією країни — Зімбабвською радою Церков. В той же час ініціатива ЄСЗ викликає протест з боку послідовників місцевих традиційних вірувань та мусульман. В петиції, адресованій державній конституційній комісії, президент ЄСЗ Ендрю Вутавунаше заявив, що християнський характер його країни повинен бути закріплений у конституції. «Преамбула конституції повинна зазначати, що Зімбабве — християнська нація... Біблія повинна викладатися в школах». За словами директора ЗРЦ Д. Мафіньяні, подібне формулювання офіційно закріпити той факт, що більшість жителів Зімбабве — християни. «Те що вони вірять в Бога — факт, що не викликає сумніву», — заявив він. — Зімбабвійці знали, що Бог єдиний, ще до того, як в цих землях з'явилися проповідники Біблії». Він також підкреслив, що, разом з тим, свобода совіті в Зімбабве не повинна порушуватися. Відповідно до практики, що склалася, сьогодні в Зімбабве християнські атрибути фігурують на усіх державних церемоніях: посадові особи присягають на Біблії, звучать християнські молитви. На підтримку пропозиції Вутавунаше виступили голова конституційної комісії і його заступник. Проти нововведення виступили представники мусульманської общини, католицька церква, організація з прав людини.

глю, де його знову зустрічали співвітчизники як героя. Тут він вперше побачив свою найменшу дочку Анну-Марію, якій було вже 6 років. Всі діти зібралися біля нього, крім Роберта, який воював в Америці за визволення негрів. Через деякий час місіонер-мандрівник закінчує другу свою книгу «Оповідь про експедицію по Замбезі і її притоках» і почав готоватися до своєї третьої подорожі. Планувалося пройти на північ від португальських володінь по річці Рувумі в седину материка і знайти зручне місце для англійського поселення з метою поширення християнства і цивілізації та встановлення правильних торгових стосунків між східним берегом і внутрішньою Африкою.

Крім того, він отримав завдання від географічного товариства дослідити вододіл Південної Африки. Англійський уряд назначив його консулом величезного простору Африканського материка від португальських володінь до Єгипту, але без платні і пенсії. Тому з деякою гіркотою на серці він в серпні 1865 року покинув батьківщину, розпрощавшись з рідними і друзями, які обіцяли потурбуватися про його дітей, чого, варто зауважити, не виконали.

В цій подорожі Лівінгстон відкрив озера Моеро, Казембе, Бантвеоло. Перейнявся ідеєю віднайти витоки Нілу. Ця подорож супроводжувалася величезними стражданнями — і фізичними, і моральними від побаченої жахливої жорстокості арабських торговців невільниками та нечесністю багатьох людей, яким він довірявся.

Довгий час про місце перебування Давида Лівінгстона не було ніяких відомостей. Поширювалися слухи, що він загинув. Хворого і знесиленого, по-

грабованого, в листопаді 1871 року його віднайшов в Уджіджі, біля озера Танганьїка, журналіст Генрі Стенлі, якого послав видавець американської газети «Нью-Йорк геральд» спеціально для цього.

Із листів, привезених Стенлі, Лівінгстон дізнався, що англійський уряд не забув про нього, призначивши йому щорічне утримання. Американський журналіст, пробувши з Лівінгстоном чотири місяці і ставши, за власним визнанням, завдяки йому християнином, схиляв його до повернення в Англію. Але місіонер-мандрівник не захотів, відповівши, що друзі чекають його з відкриттям витоків Нілу. (Ця зустріч стала для Генрі Стенлі поворотною у його житті — подальше його життя та діяльність були нерозривно пов'язані з Африкою. Він став, можна сказати, продовжувачем справи Давида Лівінгстона).

Лівінгстон, дійшовши до озера Бангвеоло, геть виснажив себе переходами через болотисті, вкриті повінню простори. 29 квітня 1873 року стало останнім днем його мандрувань. Він почував себе настільки слабким, що не міг вийти із

хатини. На носилках його занесли в одне із сіл країни Іала. Там нашвидкоруч побудували йому хижку. 1-ого травня о 4 годині ранку помічники місіонера, ввійшовши в неї, побачили свого вчителя на колінах з опущеною на руки головою. Він був бездиханий, відішовши у вічність під час молитви...

Вірні слуги мандрівника-місіонера, подолавши неймовірно важкий шлях, в лютому 1874 року донесли висушене і забальзамоване тіло свого пана і друга до Багамою і передали капітану англійського корабля. 18 квітня воно було передане землі у Вестмінстерському абатстві, усипальниці великих людей Англії. Над гробом було прикріплено чорну мармурову дошку з таким написом: «Перенесений вірними руками через сушу і море тут спочиває Давид Лівінгстон, місіонер, мандрівник і друг людства. 30 років його життя були присвячені невтомному прагненню поширити Євангелію серед народів Африки, дослідити нерозгадані таємниці і знищити торгівлю невільниками, що спустошує Середню Африку».

*Підготував
Василь МАРТИНЮК*

Новини Африки

Італійський священик-місіонер був убитий в Анголі місцевими бандитами. 59-річний Умберто Нegrіті служив в Анголі з 1985 року. Він поселився в нетрях Луанди і присвятів себе служінню найбільш обездоленим жителям ангольської столиці. За роки служіння місцеві бандити двічі силою забирали в місіонера автомобілі, і коли 30 жовтня до його машини підійшла група африканців з ножем та пістолетами, він намагався втекти, але грабіжники вистрілили у священика через вікно машини, смертельно ранивши його. За словами колег, вбитий був дійсно «беззахисним апостолом», віддавши себе на служіння близкім, часто використовуючи свій автомобіль як карету швидкої допомоги. Жителі нетрів любили його, віталися з ним на вулицях

«Не пануйте над спадком Божим»

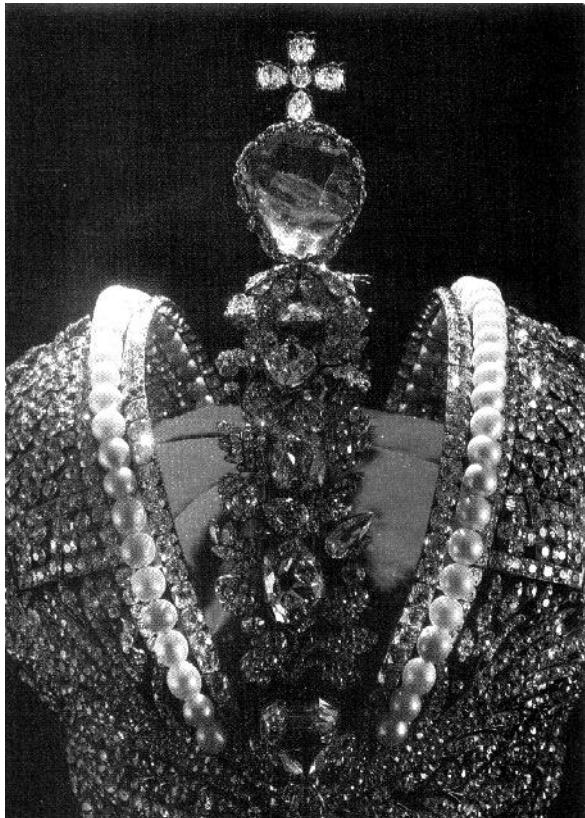
«Тож благаю між вами пресвітерів, співпресвітер та свідок Христових страждань, співучасник слави, що повинна з'явитись: пасить стадо Боже, що у вас, наглядайте не з примусу, але добровільно по-Божому, не для брудної наживи, а ревно, не пануйте над спадком Божим, але будьте для стада за взір» (1Петра 5:1-3).

«А коли я спізнююся, то щоб знати, як треба поводитися в Божому домі, що ним є Церква Бога Живого, стовп і підвала на правди» (1Тим. 3:15).

Мета праці Ісуса над церквою полягає в тому, щоб Його життя і Його сутність в кожнім з нас ще яскравіше проявлялися. Тому дав би Бог, щоб ми володіли тими всіма можливостями і способами для служіння, які подані нам Новим Заповітом. Нехай Божа Благодать пробудить в нас бажання бути здатними служителями Нового Заповіту, не букви, а духа (2 Кор.3:6).

У посланні апостола Петра ми читаемо про духовні жертви (1Пет. 2:5).

Зрозумілим є те, що духовні жертви можуть приносити духовні люди. І коли ведеться мова про служителів церкви, то в розумінні людей постає духовна особа, ознакою якої є повнота лагідності і мудрості. Усі ці якості свідчать про її духовну зрілість, що є великою протилежністю неспокою, поширеному в людях, який походить з тілесності (Як. 3:13-17). Весь гріх пов'язаний з неспокоєм. Мета, яку переслідує мудрість земна: зберегти особисте життя. Необхідністю ж є — духовне

зростання у внутрішньому чоловікові для того, щоб бути у мірі і приносити духовні жертви, які приемні Богові і зміцнюють Церкву.

Може статися так, що наше служіння набере відтінку душевного — трохи життєвої сили, дещо від власної природи чи характеру, що відбивається на служінні. З книги Левіт (3:2-5, 17:10-12) ми ясно бачимо, що при жертвоприношенні необхідно було, щоб вся кров витекла з жертви, «бо душа тіла — в крові вона». Нічого з того, що належало душі, — ніякої крові, навіть трошки не повинно знаходитися в жертві (тобто в служінні), інакше вона буде не вгодна Господу, і брати та сестри будуть те відчувати. Немало ховається від особистого, тілесного за досягненням почестей або переваг в становищі. Це значить, що жертва ще не вмерла, що в свою чер-

гу і веде до неспокою під час жертвоприношення. Якщо ж ти в своїх вчинках в різних ситуаціях, часом і напружених, залишаєшся смиренним і лагідним, то це свідчить про те, що в твоїх думках померло усе, що хоче досягнути видиме, земне.

Тому так необхідно, щоб всі ті, хто бажає бути служителем Господа, прагнули звершати своє служіння в дусі самопожертви. Якщо ж самопожертви в таємниці серця братів немає, то незважаючи на те, що вони намагаються пробудити в інших людях серйозність і бого보язливість, їхнє служіння буде діяти на слухачів як бичування і підганяння палицею, що аж ніяк не пробуду-

жуватиме чисту думку. Все це через особисту силу, яка ще не зломлена. Таке служіння діє на церкву загрожуюче, замість того, щоб пробуджувати живу надію. Тому такі служителі віддаляються від тих, кому вони служать, і при цьому вони можуть вважати себе святыми, а слухачів неслухняними овечками.

Проповіді людей, які ще мають залишки «крові», які зі своєї волі готуються, приводять до розділень в церквах. Якщо ж вся «кров» витекла (тобто якщо немає нічого душевного), то в кінці такої проповіді церква скаже: «Амінь» і буде згуртовуватися.

Коли в місцевій церкві виникають труднощі, то причиною їх майже завжди є те, що окремі брати або сестри мають недобрий зв'язок з Христом як з Головою Церкви. Це стає зрозумілим з прикладу в Євангелії від Луки (10:40-42).

Марія відчувала необхідність у спілкуванні з Головою — Христом, в той час, коли Марфа прислуговувала і була наповнена неспокоєм і образою. Саме душевне життя, що ще не прийшло до спокою, обтяжувало її.

Якщо ми рішуче настроєні — «Ось я, пошли мене», то може статися, що Бог пошле нас до наших жінок, дітей, братів чи сестер з місцевої церкви для того, щоб через наше жертвоприношення вони були благословенними. І гордість думати, що я можу звершати служіння пресвітера у великій церкві, але не вмію служити одній особі чи декільком.

Якщо ж ми в усіх обставинах нашого життя можемо швидко смирятися і лишати своє особисте, тоді полум'я віри буде горіти в нашому житті, в нашій сім'ї і в нашій церкві. Тоді ми служитимемо за досконалим законом свободи і всякий тиск, що виходить від закону і який для тих, хто оточує нас, є ярмом, зникає. Стараймося служити з усією старанністю, щоб молодь і вся церква могли побачити той «скарб на полі» і були готовими продати ради нього свої багатства.

Ми, пастори, покликані пасти церкву Божу, яку Він придбав Собі кров'ю Своєю (Дії 20:28). Церква не є власністю пресвітера, і жінка пресвітера не повинна виявляти особистого впливу на церкву. Пресвітер має бути «обрізаним» від жінки і дітей, щоб все, що має присмак таких джерел, було повністю забране з його думок і життя. Всі мають бачити, що ми в собі маємо жертвовник і що носимо в своєму серці наших братів і сестер, думаемо про них

і молимося за них. Ми також не будемо зростати в любові, якщо не очищатимемо себе від особистих уявлень або думок про інших людей. Великим досягненням в нашому служінні є те, коли Христос проявляється в наших братах і сестрах.

В Євангелії від Луки (5:37-38) Ісус говорить про молоде вино і старі бурдюки. Не знаю, чи ще когось ті слова можуть більше стосуватися, як служителів. Старі бурдюки — це затверділі форми. Молоде вино — нове життя — має наливатися в нові бурдюки, тобто туди, де завжди відкриті і готові до всіх змін, туди, де переживають за будь-яку затверділість життя, яке втратило властивість обновлятися і змінюватися. Молоде вино — це божественна природа, завдяки якій церква благословляється. Образно кажучи, ми можемо в твердості Нового Заповіту пити нове вино один за одного, тому що молоде вино постійно дається для зростання і благословення церкви. Зі слів Ісуса ми добре розуміємо, що старі бурдюки в наш час не мають благодаті для збудови церкви. Мова йде про те, щоб ми були помазані оливовою радості і щоб люди, які нас оточують, відчували, що ми стали блаженними, щасливими людьми, в яких гріх отримав свій вирок, і що ми перебуваємо в живому зв'язку з Богом. Якщо ж хто з пресвітерів у своїх діях отвердів, він не знайшов себе в житті і легко може стати «міліціонером», наглядачем. Ми ж повинні бути прикладом для отари. Ми маємо так пасти отару, щоб вона не заплямувалася злом, а також вчасно годувати її. Тому не

тримайся зубами за букву закону. Прислухайся і зрозумій, що Бог говорить тобі, і дій за настановою Духа Святого і батьківського серця. Пильний, щоб в служінні не проявлялася твоя особиста сила. Внаслідок тієї сили інші можуть бути підштовхнуті до дій, яких Бог не велів. Прочитайте для прикладу про Йоава (2 Сам.18:5, 12-15). Ми ж повинні «відновлюватися духом нашого розуму» (Еф.4:23), щоб не затвердіти в формах і звичаях, щоб не мати труднощів, коли часи міняються. Подібні прояви свідчать про нерозуміння внутрішнього життя. Тому в церкві повинна вестися робота над тим, щоб кожного звільнити від букви закону і тиску, що від закону виходить і приводить до хибної праведності і фарисейства. Але і свобода, яка відкриває двері для гріха, ніколи не була оправдана Святым Духом.

Свобода — це поєднання світла, любові і радості. В цій єдності ми можемо і плакати, і сміятися. Единими обмеженнями, які нині, як і завжди, мають силу, є ті, про які сказано в Діях апостолів, 15:28-29. щодо цього апостоли були однодушні. Що стосується всього іншого, то лунає щирий привіт — «Будьте здорові». Оскільки апостоли не поклали іншого тягаря на поган, то і ми повинні одержати благодать для такого служіння церкви, щоб брати і сестри поверталися із зібрання додому з радісним серцем, радіючи збудуванню, наставленню й утісі, які вони отримали.

Те, що ми маємо братство, є великою благодаттю. В нім ми проходимо добру і необхідну обробку, а також дізнаємося про думки і погляди інших. Для пресвітера дуже важливо підтримувати зв'язки з братами і сестрами. Кожна церква потребує того, щоб жити в обновленні. Так само і служителі мають обновлятися разом з іншими братами і сестрами, зануритися в потік

життя. Деякі настільки залежні від інших, наприклад, від тих, що їх поставили на служіння, що нездібні і невільні служити так, як Бог сьогодні діє.

Життя — це рух, і рух — це життя. Ті, хто несе відповідальність, але не мають духовної сили для цього, відчувають страх, загрозу для себе, коли Дух Святий охоплює зібрання, і відразу починають наводити бюрократичний порядок. Але це вбиває нове життя і сприяє занепаду в церкві. Коли ми слухаємо живе Боже Слово, тоді необхідно, щоб наші думки були просвітлені і все, що заважає сердечному братолюбству, було відхилено. Варто використовувати обставини, в яких ми можемо смирятися, для того, щоб могло з'явитися в нас нове життя. Тоді не будуть брати і сестри рік у рік мучені проявами, що виходять з нашої особистої невмерлої натури.

Ми маємо дивитися на кінець життя святих і переймати їхню віру (Євр. 13:7). Не мучмо своїх братів і сестер старими релігійними і сімейними поняттями, які не мають місця в живій Церкві Божій, а також не будують Тіло Христове. Святому Духові треба надати можливість навчити нас тому, що значить богоільність в сьогоднішній час.

Ми ж як співпрацівники Христові повинні дбати про те, щоб в Домі Божому була духовна пожива.

Сторожі Ізраїлю мали завдання зводити мури проти зовнішніх ворогів, щоб лунало ясне застереження проти гріха. Ми повинні дбати і про те, щоб не кожний духовний бродяга був затягнутий в церкву. Тут має бути відтреноване око, щоб бачити тих, кого Бог покликав до Христової Євангелії.

Слово Боже повинно проповідуватися в силі Духа Святого, і дуже безрозсудно, якщо гостре Слово Боже пропові-

дується в пригніченному дусі. Слово має проповідуватися з такою силою, щоб слухачі ні трохи не сумнівались в тім, що ми говоримо, і в тім, що ми всім серцем віруємо в те, що говоримо. Ми надаремно живемо, якщо знаходимося в дусі пригніченному і бормочемо собі під ніс без Духа і сили. Там, де Божий вогонь горить, перше наш гріх буде знищений, і це відіб'ється і на серця тих, кому ми проповідуємо Слово Боже.

Тіло Христове і там не може будуватися, де бажання господарювати. Особи з такими бажаннями привласнюють собі особливі повноваження, не маючи першої гарячої любові в серці. Можна по-людськи судити і не розуміти законів життя, за якими працює Бог. Таким чином можна багато часу і зусиль прикладати для роботи над тими людьми, яких апостол Павло віддав сатані, щоб їхній дух був спасений в день Господній (1Кор. 5:4-5).

На місці, що звється Пенуїл, одержав Яків ім'я Ізраїль. Там була зламана його сила. Мабуть, найважчою роботою для Бога є зламати силу Своєї дитини, не знищуючи її. І сьогодні служителі Божі дбають про те, щоб допомогти людям, «не вбиваючи» їх. Хто ж має думки Йоава, в більшості випадків не задоволені цим. Тому-то такі і сьогодні не можуть бути співпрацівниками в збудуванні Церкви.

Не можна прислуховуватися тільки до однієї групи віруючих, щоб не стало так, що ми

лише від них приймаємо всі поради, особливо від тих, хто близький нам або від кого ми маємо щось. Служити таким чином неправильно перед Христом.

Також і в сім'ях дітям і молоді мають бути поставлені обмеження, щоб вони звикали як до громадських, так і до Божих порядків. Необхідно так виховувати молодих, щоб вони були корисними, гідними довір'я працівниками та щоб ними були задоволені і на їхній роботі. Якщо дітям не ставити обмежень, вони скоро стануть розбещеними, нахабними і тяжкими у спілкуванні. Тверді ж обмеження, встановлені з добротою, нададуть дітям відчуття безпеки і будуть прийняті як турбота і любов.

Церква пройшла крізь тяжкі часи, але ми ясно відчуваємо, що тепер настав від Господа час відпочинку для нас (Дії 3:20). Це час радості і миру, в який будується церква. Дуже радісно і приемно збиратися, коли відчуваєш, що кожен брат і сестра не шукають свого і не бажають вигод для себе. Будемо шукати того, що вгорі (Кол. 3:1), щоб ним наповнитися, і займемо правильне місце в будові Церкви Божої. Таких братів і сестер Господь зможе поставити в пролом для захисту народу. Незважаючи на те, що перенесимуть насмішки, глузування, протистоячи духам злоби, вони все-таки не захитаються і не відступлять ні на один міліметр від істини Євангелії.

Володимир БРИЧКА,
пресвітер церкви с. Карпилівка Рокитнівського р-ну,
Рівненської обл.,
старший пресвітер по регіону

Євангеліє з і

Якось моя мама, перебираючи речі у старій скрині, знайшла зачитану книжечку польською мовою і дала мені почитати (я тоді був уже одружений, віруючий і Бог доручив мені Свою працю). Глянувши на ній, я згадав дитячі роки. Коли мені було років 12, я пішов у зібрання віруючих в нашому селі, де й подарували мені оцию Євангелію від Івана. На першій сторінці польською мовою було написано: «Коли ти визнаєш Ісуса Христа своїм особистим Спасителем, то ось тут підпишися», і поруч стояв мій підпис. А внизу знову надруковано: «А тепер, коли ти підписався, то визнавай Його перед людьми».

Це було осіннього вечора 1933 року.

І ось тепер, коли я знову взяв цю Євангелію в руки, минуло десь коло 18 років. Я сказав у серці: «Ти пам'ятав мене, Боже. Скільки довелося пережити страшних хвилин, годин та років, скільки смерть заглядала в мої очі, а Ти беріг мене, мій Боже. Я забув про свою обітницю, а Ти пам'ятав і око Твое було наді мною. Ось чому я вижив! Фронт, полон, німецькі тaborи, де живцем в землю закопували, а я

залишився живий. О, Боже, прости мені, прости...» Сльози полилися з моїх очей. І зараз, коли пишу оці рядки, мої очі повні сліз, але нехай вони лягуться і розмочать мое старе серце, нехай вони виростять ще один колосочок для слави моого Бога і на користь дорогому читачеві цих рядків. А я тоді сказав: «Господи, в тяжкий час Ти мене покликав, але дай мені при Твоїй охороні хоча б п'ять років використати для Тебе». Бог це зробив з великою надбавкою — і я ще живу.

Так розпочинаються спогади Григорія Івановича Філімончука, брата, якого знають далеко за межами його рідної Волині. Бог дав йому особливий дар — дар віри. Дар молитви. Але, напевно, найбільший дар — це дар щирого служіння своєму Спасителеві. І Григорій Іванович проніс його через усе свої довге життя. 27 листопада йому виповнилося 80 років. Чи це багато? Так, багато, вже можна було б і відпочити. Але брат і досі ще їздить по церквах, проповідує, молиться і свідкує про милості Господні. Він на сьогодні найстаріший пресвітер церкви на Волині, а, можливо, і в Україні.

Пригадую, минулого року я приїхав до нього по допомогу: сестра з нашої церкви була дуже хвора. Лікарі виявили хворобу хребта і сказали, що допомогти може лише операція. Її потрібно було робити у Києві, а добиратися туди за 500 кілометрів для людини, що вже декілька тижнів майже не вставала з ліжка, було досить проблематично. Я згадав ті чудесні зцілення, про які брат Григорій пи-

Ось ця Євангелія з підписом. Вона як пам'ятний знак даної Богові обітниці і досі зберігається у Григорія Івановича.

с т а р о і скріжі

сав у своїх спогадах, коли після молитви безнадійно хворі вставали з постелі і довго після цього свідкували про милість Божу. Я згадав його просту дитячу віру, якою він підбадьорював і до якої стався привести тих, хто вже втратив будь-яку надію. І ось я у нього вдома. Просте сільське обіття, невелике господарство, біля якого порається господар. Як завжди, Григорій Іванович не відмовляється. Але просить: «Вже літа не ті, не ті сили, що в молодості, попроси-но Величка, щоб з нами поїхав». Просити Василя Миколайовича, пресвітера луцької церкви, довго не потрібно, — і ми вже вдома у хворої. Лежить в ліжку, встати дуже важко, розмовляє лежачи. Але в кінці розмови брат наказує: «Вставай!» Хвора сестра обережно встає. Пам'ятаю її запитливо-здивований погляд, коли Іван Григорович каже: «Давай, іди, от туди, в ту кімнату. Тепер назад. А тепер нагнися. Сміливіше, ну, ніби ти сапаєш буряки». Несміливо сестра нагинається, потім ще раз, по-малу пройшлася по кімнаті, ще не вірячи, що справді ходить. Несмілива посмішка, і — гарячі подяки Господеві. Найближчої неділі вона дякувала Богові вже разом із церквою на зібранні...

Просто? Так, просто. Христос сказав, що віруючому потрібно мати саме просту, дитячу віру. І саме в цій простоті секрет благословленного служіння брата.

Таких моментів у житті Григорія Івановича було немало. Він багато про що міг би розповісти за своє довге служіння. Але хіба можна повно та вичерпно розповісти про Божу милість?

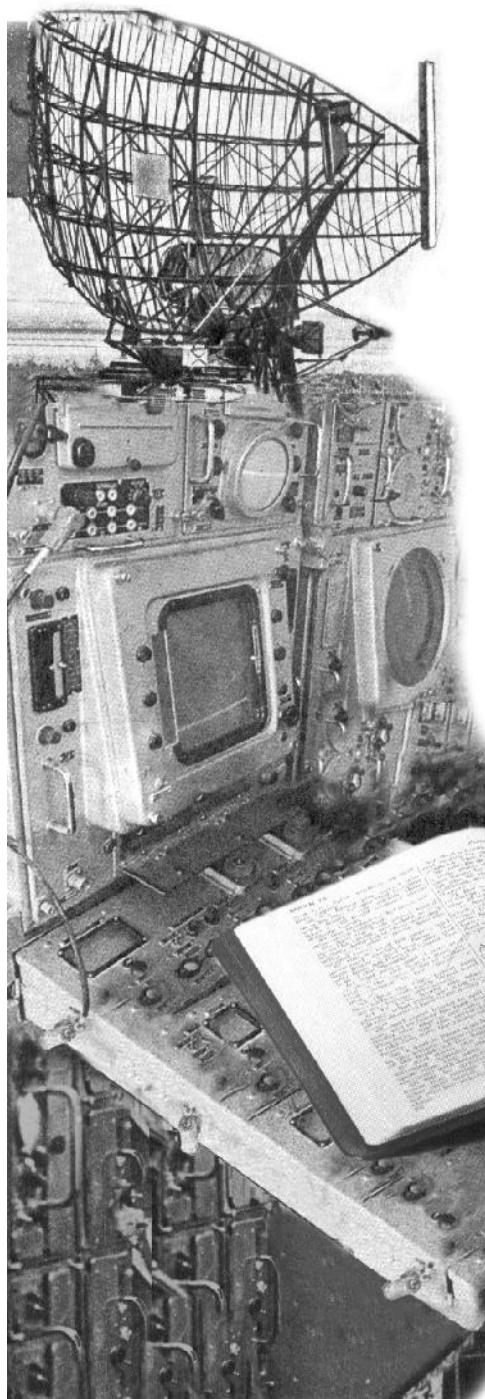
Сьогоднішні духовні працівники — місіонери, молоді служителі — працюють в інших умовах, аніж це було за молодості брата Григорія. Багато хто з них має духовну освіту. Коли працівники місії «Голос надії» завітали до брата з нагоди його 80-ліття, він сказав: «Я дуже радий і тішуся сьогоднішнім часом — колись не було такого. А зараз біблійні інститути, школи повідкривали, учать людей. Все-таки щось корисне в цьому є: більше знань, ширший світогляд. Але не повинні забувати і про інше. Бо ж коли прийде хтось із проблемами, як от майже щодня до мене приходять, а віри в тебе нема... Що тоді їм скажеш? Слово Боже — це життя. Ідіть до Бога, шукайте спільноти з Ним — і Він «розвівість про велике та незрозуміле, чого ти не знаєш!»

Дав би Бог, щоб молоді працівники прислухалися до тієї простої поради, втілили її у своє служіння, і тоді, певен, естафета віри перейде у надійні руки. А Господь пошле силу і благословення. Так, як Він посилає Григорію Івановичу Філімончуку ось вже 50 років.

Юрій ВАВРИНЮК

«Ми не боїмося одягати військову форму...»

«...А віруючі, що з Петром прибули, здивувалися, що дар Духа Святого пролився також на поган!» (Дії 10:45). Це здивування, як ми знаємо, сталося, коли після Петрового свідченняувірував і був охрещений Духом Святым дім Корнилія. В наш час теж доводиться віруючим

дивуватися, бо до Бога приходять такі люди, які, на їхню думку, найменш придатні до спасіння.

Але, за словами самого Петра, «не дивиться Бог на обличчя, але в кожнім народі (чи прошарку суспільства — ред.) приемний Йому, хто

боїться Його...»

З героєм нашої публікації я познайомився під час його відвідин церкви м.Луцька. Поправді, дехто сприйняв звістку про приїзд групи християн-військовослужбовців насторожено: надто вже несумісними в уяві багатьох були ці два слова. І згодом самі брати зізналися, що на початку богослужіння відчули настороженість слухачів і якийсь ніби бар'єр між собою

Колаж Віктора МОКІЙЧУКА

та усіма в залі. Але з кожним словом, зожною піснею чи свідченням цей бар'єр все зменшувався та зменшувався, щоб на кінець зібрання всі присутні змогли «Бога хвалити, кажучи: «Оточ, і «військовослужбовцям Бог дав показання у життя!» (Дії 11:18).

Я не випадково проводжу паралель між братами, про яких іде мова, і Корнилієм, сотником полку. Корнилій теж був людиною військовою. І церква, членами якої є наші гості, носить промовисту назву — Офіцерська християнська церква «Дім Корнилія». Правда, вона трохи незвична — невелика за кількістю

членів і об'єднує лише віруючих однієї військової частини, що приживають в закритому містечку на Житомирщині. Але, як зазначив пастор луцької церкви Василь Величко, Господь ввійшов і в це закрите містечко. І ввійшов у серця офіцерів та прaporщиков, які проживають там. Вони тепер разом збираються в квартирах, моляться, співають, проповідують колегам по службі. І — іздять по інших частинах. Вони у своєму військовому одязі з величими зірками на погонах мають доступ туди, куди іншим віруючим дорога закрита. А там, виявляється, є чимало душ,

які прагнуть живого Слова Божого. Тому такі поїздки по всій Україні стали частиною служіння братів-військовослужбовців. «Дім Корнилія» вийшов далеко за межі свого дому. Бо ніхто «не запалює світла, щоб поставити його під посудину, але на світильник, — і світить воно всім у домі» (Мт. 5:15).

Юрій Вавринюк

На фото: група військовослужбовців із Житомирської області під час зустрічі з колегами-християнами, які служать у Луцьку.

«БУДЬ-ЯКОЇ ВИСОТИ МАЛО, щоб наблизитися до Бога»

Пропонуємо читачам свідчення майора Валерія Алімова, пастора церкви «Дім Корнилія».

Мене Бог кликав все життя. Я це відчував у своїй душі. Ще з раннього дитинства в глибині свого серця я розумів, що є зло і добро. Я не знав, звідки з'явилось таке почуття, але я внутрішньо відчував, що є світло і є темрява. Мені завжди доводили, що Бога немає. Можливо десь у розумі я погоджувався з цим, та внутрішній голос, душа моя підказувала — є! Я дивився на зорі, я так любив дивитися на небо. Воно мене вабило. Мій батько — військовий льотчик, майор у відставці, думаю, що це від нього передалося. Думав, піду служити в авіацію. Але так сталося, що за станом здоров'я льотчиком не став, вивчився на штурмана. Були моменти, коли злітав на літакові, летів у височину — і хотілося ще вище. Мало! Але все одно будь-якої висоти мало, щоб набли-

зитися до Бога.

Тоді, в юності, я почав писати вірші. Вони були завжди такого змісту: багато зла кругом мене, я бачив це, я страждав душою, я плакав через це і мені було шкода людей. Але я завжди вірив у якесь світле майбутнє, що нарешті на землі з'явиться людина, котра все змінить. Я розумів, що повинні зруйнуватися кордони, я розумів, що не повинно існувати націй, народностей. Це повинно відбутися одночасно — і наступить рай на землі. Душа моя до цього прагнула. Але мої мрії не здійснювалися. Моя душа рвалася на куски. І в 1988 році наступив поворотний момент.

Я вже закінчував військове училище. Приїхав додому у першу мою лейтенантську відпустку. До цього було все нормальну, хіба що деякі невеликі

переживання. Коли я грішив, совість мучила мене, і було так, що приходив до своїх керівників і признавався в тому, що робив неправильно. Я не міг робити по-іншому. Це я зараз розумію, що мав потребу перед кимось покаятися. І коли я приїхав додому в свою першу лейтенантську відпустку, два дні не виходив з дому. Мені було скучно і нікуди не хотілось іти. До того, коли був курсантом, хотілося веселого життя, погуляти трохи.

Через два дні до мене прийшла думка, чітка, впевнена: «Бог є!» Звідки це взялося? Мені ніхто не проповідував Євангелію, по-сусідству зі мною не жили віруючі, мене ніхто ні в чому не переконував і ніхто нікуди не запрошуував. Просто в середині моого серця, зазвичали ці слова: «Бог є! Шукай Його!» Я вмикаю телевізор, там іде передача з православного храму. Початок перебудови, вже почали все відкрито

показувати. Йде богослужіння, я не пам'ятаю, чому воно було присвячене, але там зі свічками стояли керівні особи держави і партії. Я запитав себе: «Чому?» Як тільки відкрились двері свободи, чому вони побігли сюди? Напевно, дійсно Бог є. Я почав про це серйозно думати. Я не знав іншого виходу, я пішов, покликав православного священика додому і прийняв обряд водного хрещення за православним звичаєм. Я зрозумів, що іншого шляху для мене немає. Єдиний

купити». Азербайджан — мусульманська республіка, там Слово Боже важко знайти. Кажу: «Я хочу купити. Скільки я повинен вам дати?» — «Двадцять п'ять рублів». На той час це були немаленькі гроші, але оскільки Бог вклав у моє серце прагнення пізнати Слово Боже, для мене ті двадцять п'ять рублів не стали перепоною. Затаку маленьку книжечку віддав останні гроші. Дістав ті 25 рублів однією купюрою, як раз пам'ятаю, віддав жінці. Я вдячний Богові, що не витра-

почали вчити. Я його два місяці вчив — дуже важко далось мені. Врешті, я вивчив ту молитву. Починаю читати Євангелію, а в голові така каша...

Приїхав я одного разу додому. Взяв газету, хотілося кудись піти, щоб веселіше було. Думаю, піду в кінотеатр. Переглянув афіші кінотеатрів, і в одному з них, що був поряд з моїм домом, демонструвався художній фільм «Ісус» за Євангелією від Луки.

О, коли я прочитав це, серце мое загорілося, дивлюсь, коли найближчий сеанс. Він був в обід. Швиденько зателефонував своїй шкільній подругі, я знов, що вона також цікавилася такими духовними темами, і кажу: «Ходімо, там безкоштовно фільм показують». Коли я пішов туди і поглядився цей фільм, Бог сильно торкнувся моого серця. В кінці фільму звучала молитва покаяння і диктор говорив такі слова: «Якщо ви щиро вірите, що Ісус Христос є Син Божий, помоліться зі мною зараз цією молитвою покаяння, і Ісус Христос ввійде у ваше серце». Це були двері, через які Бог вів мене, це початок моого християнського шляху, коли я почав пізнавати Господа. Я почав молитися цією молитвою, пам'ятаю, слізоз текли з моїх очей, я не зрозумів, що зі мною діється, я думав, що зі мною щось не так, чому я плачу? Та коли я помолився, вийшов звідти, то таке було враження, ніби я не йду, а лечу, ніби підвішений над землею. Я біг до Нового Заповіту, який лежав у мене вдома, я хотів його читати. І коли я відкрив цей Новий Заповіт і почав читати його — я все зрозумів. Я всюди носився з Євангелієм, я брав її з собою всюди, для цього у мене була спеціальна сумочка, яка пристібалась до ременя.

шлях — це християнство. Я зрозумів, що я не є глибоко віруючою людиною, та в моїй душі вже тоді виникло рішення стати на християнський шлях і йти по ньому.

Я поїхав служити в Азербайджан, тоді я ще був холостяком. Сиджу одного разу в гуртожитку, в кімнаті. А тут стук у двері. Відчиняю двері — стоїть жінка, в руках тримає Новий Заповіт і каже: «Ви цим цікавитесь?» Питаю: «Що це?» — «Це друга частина Біблії, це Новий Заповіт». Я сказав, що дуже цікавлюсь. «Я вам просто так його дати не можу, — сказала жінка, — ви повинні його

тив ці гроші на пиво, на горілку, а на Євангелію. І з цього часу Євангелія була завжди при мені, я носив її на грудях. Я почав читати її — і нічого не зрозумів. Бувало, прочитаю чотири вірші — і одразу засинаю. Але я дуже старався, я зрозумів, що це Святе Писання.

Бог послав мені тоді друга, він не був глибоко віруючим, але його бабуся ходила в баптистську церкву, і вона наставляла його, що є істина, що потрібно читати Євангелію і молитися. Він же в той час пропонував мені: «Давай молитися» — «А як молитися?» — «Давай вивчимо «Отче наш». І ми

Але не маючи в собі сили Духа Святого, не маючи зібрання (я покаявся у відпустці і знову поїхав служити на Закавказзя), я був один. Та вже знов Христа. Бог на той час благословив мене Біблією, і я міг її читати. Дуже багато Бог навчив мене за цей час. Три з половиною роки я служив в горах, два з половиною кілометри над рівнем моря. Жартома я говорив собі, що тут близьче до Бога.

Але мое життя ще проходило в гріхах. Я не міг звільнитися від них. Я грішив, совість мене мучила. Я біг, каявся, ридав на колінах в молитві, говорив: «Прости мене, Ісусе! Чому я такий невірний? Ти говориш в Біблії, що грішти не можна, а я ж не хочу, а грішу. Що мені робити?»

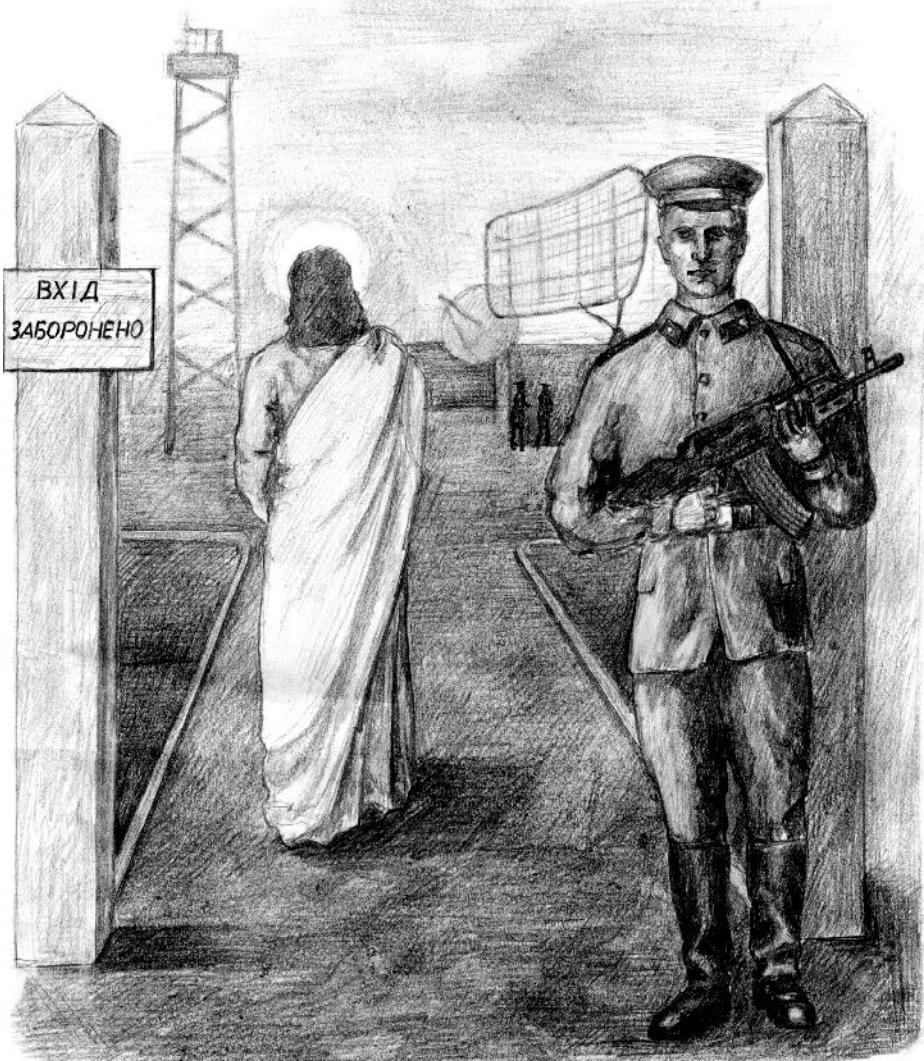
У 1992 році поїхав із Закавказзя служити в Крим, там я теж не знав, куди ходити. Ходив у православний храм. І коли я приходив туди, у мене з'являлася якась внутрішня роздвоеність. Виходжу з храму — і продовжую грішти. Але в мене була ревність за святістю.

Я взяв участь у хрещенні однієї дівчинки, став її хрещеним, а потім ми пішли і цю подію обмили. Я прийшов додому, а моя совість говорить мені: «Чому ти так зробив. Діло Боже зробив, а тут взяв та й горілкою обмив». Я дуже хотів бути більшим в Господі, зростати в Ньюму, підкріплятися. Тому сказав: «Господи, зроби щось!» І

Бог зробив. Він спрямував мене вчитися в академію до Києва. Коли я приїхав, прийшов офіцер, якому я раніше проповідував, він також дуже прагнув Бога. Він прийшов і каже мені, що студенти збираються, щоб про Бога поговорити. А я про Бога говорив на кожному кроці. Я вирішив, що піду і буду проповідувати їм там Євангелію. Коли я прийшов туди, то виявилося, що я прийшов на зібрання віруючих. Мені говорили про студентів, а там виявилося зібрання. І коли я слухав їх, лише 15 хвилин вистачило мені, щоб зрозуміти, що це сидять діти Божі. З такою радістю я показався там вдруге. І з цього мо-

менту Бог просто перевернув мое життя. Бог дав силу в мое життя, силу Духа Святого. І з того часу ті гріхи, від яких я так страждав, залишили мене, я був вільним від них. Бог запалив мое серце так, що я хотів служити Йому всім своїм життям, я хотів заплатити Йому добром за все те, що Він зробив для мене, і хотів служити Йому вже обновленою людиною.

Потім я зустрівся із своєю майбутньою дружиною, одружився, коли вже був християнином. Бог благословив нас християнським шлюбом. І зараз ми маємо велике благословлення в Бозі.

Мал. Володимира ЮХИМЧУКА

Мал. Володимира Юхимчука

Пророки — опора Ізраїлю

До пророка Божого Єлісея, коли він тяжко захворів, прийшов цар Ізраїльський Йоаш і плакав над ним, і говорив: «Батьку мій! Батьку мій! колеснице Ізраїлева та верхівці його!» (2 Цар. 13:14).

«Батьку мій, батьку мій!» — через любов та турботу про благо Ізраїлю Єлісей був справжнім духовним батьком. Цар, перебуваючи на висоті свого становища, після відходу Єлісея відчув сирітство душі. Єлісей був духовною си-

лою свого народу, його міцною опорою. Це був вершник, але іншого, Божого війська! Цар прекрасно розумів, яка людина йде з життя.

Зрозумілими стають і нам його слізи та скрбота. Йоаш прийшов не просто відвідати хворого і зігріти його співчутливим словом. Прийшов не просто попрощатися і оплакати того, благословенням і молитвами якого жив досі Ізраїль. Йоаш прибув до помираючого пророка із найсерйознішим наміром: почути, що скаже в кінці життя ця велика людина;

на що зверне увагу царя; який заповіт залишить.

Єлісей, почувши щирий плач царя, не міг не згадати, як він сам, розлучаючись з дорогим учителем і пророком Господнім Іллею, в скрботі душі вимовив саме ці слова: «Батьку мій! Батьку мій, колеснице Ізраїлева та верхівці його!»

Побажання повних перемог

Тепер перед помираючим Єлісеєм в слізах схилився такий же щирий прохач. Що побажає йому на прощання

людина Божа? «І сказав йому Єлісей: візьми лук та стріли...» Незвичайне побажання. Думаю, що цар був навчений стріляти з лука. Можливо, лук був при ньому. Він взяв його в руки. «Поклади руку свою на лук...» Поклав. «І Єлісей поклав свої руки на руки цареві...» Можливо, хворому Єлісею важко було це зробити. «Відчини вікно на схід». І той відчинив. І сказав Єлісей: «Стріляй!»

Йоаш слухняно, без зайвих запитань виконав повеління. І тільки потім почув пояснення: «Це стріла спасіння Господнього, і стріла спасіння проти Сирії. І поб'еш ти Сирію в Афеку аж до кінця!» Яке доро-гоцінне, яке бажане пророцтво! І воно неодмінно виконається, тому що руки Божого пророка, заступницькі руки молитви, були покладені на руки царя, коли він стріляв з лука.

Єлісей не закінчив на цьому розмови. «Візьми стріли, — знову звелів він і, виявивши готовність царя, сказав: — Удар по землі!». Дивний наказ. Стріли не для цього призначенні. Але Йоаш і на цей раз не задав жодного запитання, вдарив три рази і зупинився. «І розгнівався на нього Божий чоловік і сказав: щоб ти був удалив п'ять або шість раз, тоді побив би Сирію аж до кінця! А тепер тільки три рази поб'еш ти Сирію».

Гіркота переповнила душу царя: і чому Єлісей не сказав скільки разів бити?.. Здається, така незначна деталь. Адже цар послухався пророка, він просто зупинився і, на свій розсуд, як йому підказав розум, вдарив стрілами. Йому і на думку не спало, щоб бити по землі до того часу, поки пророк не скаже: годі! Йоаш сам зменшив число своїх перемог над сирійцями — який жаль!

Чи є межа для любові?

Розмірковуючи про ці події, я згадав слова глибокого жалю, з якими апостол Павло звернувся до Галатів: «Бігли ви добре. Хто заборонив вам коритися правді?» (Гал. 5:7). Як багато в наших громадах людей, при мирених з Господом, прощених, радісних, але як тільки Господь покличе на служіння і звелить: «Бий по землі...» — одні з них зовсім з цим не погоджуються, інші «побили» до років 30 і кажуть: «Вистачить! Нехай інші попрацюють». Людині здається, що вона відпрацювала своє, що її час закінчився. Йоаш назначив для себе теж певну межу — тричі вдарив та й зупинився. І ми в нашому служінні теж встановлюємо собі межі. В Старому Заповіті священнослужителі могли нести служіння при скинії до 50 років (Числа 8:24-25). В Новому Заповіті час та термін встановлює Отець Небесний (Дії 1:7).

Ангелу Смірнської церкви Господь сказав: «... будете мати біду десять день» (Об. 2:10). Хтось насмілиться сказати: «А мені і 7 днів вистачить!» і стане ухилятися від страждань, — гірко потім буде жалкувати, як Йоаш!

Читаючи такі вірші Священного Писання, як: «... праведний — нехай ще чинить правду, а святий — нехай ще освячується!» (Об. 22:11); «...любім один одного» (1 Івана 4:7); «Носіть тягарі один одного...» (Гал. 6:2); «Пильнуйте й моліться...» (Мв. 26:41); «Тож ідіть, і навчіть всі народи...» (Мв. 28:19), — запитаємо себе перед лицем Господа: до якого часу потрібно творити правду? Любити близького? Молитися? Допомагати нести тягарі іншим? Де та межа, досягнувши якої, можна сказати: досить! Як її позначити?

Не раз, мабуть, нам доводи-

лося чути про нетерплячого каменяра, який 39 разів вдарив по кам'яній скелі і в розpacії залишив роботу. Втомився. Підійшов інший чоловік, вдарив всього один раз — і камінь піддався, тріснув і величезний шмат відколовся. Вкласти стільки праці і зупинитися майже біля мети, — яка досада! Інший один раз вдарив — і забрав твою тяжку перемогу.

«Тож тому, поки маємо час, усім робімо добро...» (Гал. 6:10). Немає межі для добрих справ, для служіння любові, для само-пожертви. «Але кожного дня заохочуйте один одного, доки зветься «сьогодні» (Євр. 3:13). Заохочуйте, піклуйтесь, поки характер людини податливий, поки вона приймає слово напучування і не ставить межі.

Обмежили

«Я одружився, мені тепер потрібно бути в сім'ї, працю з молоддю я залишаю...» Служителям наших громад знайомі такі заяви. Яка неправильна традиція!

Якось мені стало не під силу нести працю в церкві і я по-просив заміну. Друзі, знайомі з моїми проповідями на дану тему, підбадьорили мене моїми ж словами: «Брате, бий і не зупиняйся, поки Господь не скаже Свого слова». І дійсно, хіба ми маємо право призначувати терміни, сперечатися з Господом, шукати заміну?

Чув про одного служителя (він перебував в кайданах декілька термінів), який звільнинившись, сказав роздратовано: «Доволі, я настраждався...» Поставив межу, вирішив: «Не поведу далі в церкві служіння так, щоб мене знову заарештували». Кінець його життя був плачевний: спочатку він безчинствува в церкві, а потім став одержимим. Його вилучили.

Не можна, покладаючись на свій розум, самому визначати

терміни і межі. Служіння в церкві повинно звершуватися безперервно. Воно продовжується і в лев'ячому рові, і у вогняній печі. Служіння може звужуватися до тюремної келії і розширюватися до краю землі, але не припиняється. В ньому з великою любов'ю і терпінням будуть брати участь нові люди, якщо старі втомилися, але вогонь на жертвінику не повинен погаснути. Спробуйте зупинити молитовне служіння молоді, і ви побачите, як неймовірно тяжко його відновити.

Чи все Ісусу віддаю я?

Не ставити своїх обмежень навчає нас вдова, яка поклала все, що мала, в скарбницю храму. Вона віддала багато, тому що не відраховувала скільки залишити для себе; не задумувалась: чи доцільно залишатися ні з чим? Коли надія на життя здавалася вичерпаною, вона не захотіла зберегти для себе останню копійку — такою великою була її любов до Бога.

Якось я захворів і три місяці не виходив на роботу. За цей час мене відвідало так багато друзів, що, напевно, я за все своє життя стільки не відвідав. На серці було радісно. Найбільше мене схвилювали відвідини новонаверненого брата-інваліда. Сам він жив убого, а прийшов до мене з рюкзаком за плечима. Я почував себе незручно: «Брате, тепер такий тяжкий час, хіба можна робити такі щедрі подарунки?» — «Я так мало віддаю для Ісуса! — щиро призначався він. — Я не можу спокійно співати пісні «Все Ісусу отдаю я, весь Ему приналежу...». Якби там стояло запитання: «Чи я все віддаю для Ісуса? Чи я весь належу Йому?» — тоді мені можна було б співати її зі спокійною совістю...»

Слухаючи його, я радів: не має меж любові до ближнього — як це добре! Вдарити три рази, як Йоаш, — які це небезпечні зупинки!

Благословенні додавки

Звернемо увагу на підсумкове повідомлення про життя та працю Соломона. Окрім величного храму, який він збудував для духовного блага Ізраїля, про нього написано: «І він проказав три тисячі приказок, а пісень його було — тисяча й п'ять» (1 Царів 5:12). Наскільки гарні багатозначні числа: три тисячі притчей і одна тисяча пісень! Прекрасний підсумок! Але мимоволі виникає запитання: для чого сказано: «...і п'ять»? Це вже й не така велика кількість в порівнянні з тисячею! Написати значну кількість пісень, що обчислюється трьома нулями, — невже цього не досить? Але Бог щедро використав талант цієї людини, і він возвеличував Господа стільки, скільки виспівувала його захоплена душа.

Іноді і ми доводимо до круглих цифр свою духовну працю: стільки-то грішників покаялося через мої свідчення, стільки-то провів я навчальних бесід, стільки-то проїхав кілометрів із свідченням про Господа і т.д. Дехто, досягнувши круглої вікової дати, задоволеним йде на заслужений відпочинок, а слова Свого Бог йому не сказав, а церква його на це не благословила. Він сам відсторонився, сам себе обмежив.

«Ти границю поклав, (воді — прим. ред.), щоб її вона не перейшла...» — читаємо ми в 103 псалмі (9 вірш). Яку б ревність в праці ми не проявляли, не вважаймо, що це межа. Будемо ж з терпінням працювати на ниві, яка перед нами, чекаючи, коли Господь скаже: досить.

Бити по землі важко

За днів Ездри у вавілонському книgosховищі був знайдений сувій, в якому, поміж усіого іншого, було записано: «...не спиняти роботи» (в Божому домі — прим.ред.) (Ездри 6:2,8). Багато хто хотіли б зупинити роботу в наших громадах і знаходить для цього ніби вагомі причини: один женився, другий втомився; третього не зрозуміли, у нього опустились руки, він духовно ослаб; четвертий перевантажений, п'ятий досягнув похилого віку. А дехто осмілюється прикритися неправдивою скромністю: «Мені б спасіння не втратити, а до нагороди я не рвуся, я не марнославний». Тобто: працювати для Господа йому не потрібно, нехай працює «марнославний».

Господь сьогодні наказує нам, як Єлисей царю: «Бий по землі...» Бити по землі важко, це не те, що бити повітря. І з вірою розділити жезлом води моря, як це зробив Мойсей, нелегко. Щоб стихії водні розступилися, потрібно з дерзанням та вірою діяти! Бити посиленими молитвами, щоб грішники каялися. Слово Боже руйнує твердині сатани. Свідкуйте про Господа не змовкаючи, щоб церква поповнювалася спасенними і трудівникам була підтримка. Бийте по скелі, дорогі друзі! Добувайте з неї живу воду, якою вгамували б спрагу знеможені під ярмом гріха люди.

Самовпевнений девіз

Дітям Божим не можна зупинятися на шляху навіть тоді, коли друзі і близькі вважають їхній спосіб життя нерозумним. Учні засудили жінку, яка прийшла у дім Симона «...з алавастровою посудиною міра з нарду чистого, дорогоцінного», коли вона, розбивши посудину, вилила миро на голову Христа.

«...Нащо таке марнотратство на миро?.. І нарікали на неї». Ісус зупинив їх: «...Залишіть її! Чого прикрість її робите? Вона добрий учинок зробила Мені...» (Марка 14:3-8).

Іншими словами: в любові до Господа немає меж. Як підказувало Марії її серце, так вона і прославила Бога. Любов неможливо помістити в рамки, вона не піддається аналізу холодного розуму.

Висновок сучасного лаодикійського християнства: «Вона зробила, що схотіла!» Самовпевнений висновок, який став Його девізом! Скільки в наших церквах такої молоді, та ю людей старшого віку, які роблять тільки те, що хочуть і скільки хочуть, стверджуючи, що так є правильно перед Богом! А інші наполегливо виправдовуються: «Мені Бог відкрив так робити».

Головне — не зупинити великої справи

«Я роблю велику працю, і не можу прийти. Нащо буде перервана ця праця, як кину її та піду до вас» (Неемії 6:3). Ці слова належать простому побожному єрею, який повернувся з полону, щоб разом з іншими юдеями відбудовувати зруйноване місто своїх батьків — Єрусалим. Санваллат, Хоронит, Товій і Гешем сміялися над їхніми стараннями і погрожували, що нападуть і зруйнують відбудовані стіни. Вони задумали зробити зло і самому Неемії: не тільки відволікали його від роботи, але й звинуватили в страшних надуманих злочинах, вимагаючи зустрічі з ним для пояснень. Ось тоді-то Неемія і сказав ці слова: «Я зайнятий великою справою...»

Багато праці в наших громадах. Деякі ставляться до праці в церкві більш як легковажно: можуть не брати в

ній участі день, тиждень, місяць. Навантаження кладеться на плечі інших, і вони зайняті Божою працею настільки, що вже не залишається часу ні для особистих справ, ні для сну. В напруженій духовній праці — їхній відпочинок, їхня радість та спокій. Вони зайняті великою справою, і ніхто й ніщо не зможе їх відволікти. Вони не встановлювали термінів в служенні, не укладали спеціальних договорів. Головне — щоб не зупинилася Божа справа. «Не піду я від тебе, тому що я люблю тебе...» — говорить відданий своєму панові раб (Повт. Закону 15:16). Хороше служити Господеві вічно! Де межа? Ії немає.

Останні діла більші за перші

«Я знаю діла твої і любов, і віру, і службу, і твою терпеливість, і останні вчинки твої, що більші за перші» (Об.2:19), — сказано ангелу Тіятирської церкви. Життя підтверджує, що не так вже й рідко перші діла, зроблені із побуджень палаючої любові до Бога, бувають більшими від наступних. Чи можливо, щоб останні справи християнина були більшими за перші, коли на схилі літ людина обтяжена сім'єю, її фізичні сили слабнуть, віддає знати про себе? Все це так. Але якщо ми віддали свої тіла «в жертву живу, святу, благоугодну Богові, для розумного служіння», то для такої посвяченості не

Місіонерські новини

В Грузії посилюються гоніння на п'ятидесятників

П'ятидесятники в Грузії все частіше зазнають нападок з боку правоохранних органів, засобів масової інформації і православних християн. Дві останні атаки на Церкву християн віри євангельської, що нараховує 5 тис. членів, були спровоковані обмовницькою кампанією, яку проводили засоби масової інформації, — повідомив єпископ Олег Хубашвілі. «Православний священик написав про мене й іншого єпископа, — сказав він, — що ми якимось чином доводимо температуру тіла прихожан до такої величини, що вони втрачають над собою контроль і починають нести тарабарщину».

Під час одного з недільних служінь община Хубашвілі була атакована групою переодягнених міліціонерів і прихильників позбавленого сану православного священика Василя Мкалашвілі, який називав віруючих «антихристами». «Ми закрили вікна і двері і послали групу людей поговорити з ними, — розповідає Хубашвілі. — Закінчилось все тим, що чотирьох з нас побили кулаками».

Інша подія пов'язана з розгоною тбіліською міліцією молитового служіння під відкритим небом. За фактом жорстоких дій міліції було відкрито кримінальну справу. Урядовці і лідери православної церкви засудили атаки на п'ятидесятників, але виглядає все так, що вони не мають влади над міліцією чи Мкалашвілі і його групою. В той же час лідери православної церкви заявляють, що п'ятидесятники є деструктивною тоталітарною сектою, яка повинна мати менше прав і релігійних свобод, ніж, наприклад, православна чи римсько-католицька.

встановлено жодної межі: ні вікової, ні духовної. У такого християнина справи виконуються з більш глибоким розумінням, з більшою чистотою, з помноженою відданістю. Хіба останні діла Івана Хрестителя були меншими за перші? А останні діла мученика Степана? Звичайно, незрівнянно більші! Навіть насильницька смерть не обмежить їхнього служіння любові.

В Сирії є гора Белхаїр, що в перекладі означає «некорисна». На ній немає ні кущів, ні трави. Навіть вівці не пасуться. Значних розмірів пагорб займає величезну площу, а користі для людей — ніякої. Бувають і в церкві такі християни: освічені, знавці Святого Письма. Якоюсь величиною вони є, видне місце

в церкві займають, а користі — ніякої. Праці, відповідної своїм знанням, силі, — не виконують, але так велично і відокремлено ведуть себе в церкві, що ні до них люди не наслідуються підійти, ні вони до людей. В праці для Бога вони не приносять користі. Нехай збереже нас Господь від того, щоб бути такою непотрібною, для всіх невигідною «горою», яку ні обійти не можна, ні зрушити з місця!

У кожного з нас може з'явиться скильність обмежувати своє служіння. Іноді до цього підштовхують якісь обставини або недостатнє розуміння близьких, а іноді й крайня знеможеність. Нехай збереже нас Господь від подібного гріха: призначати часи та терміни своєї вірності в служінні, своєї

лю보ї до Церкви Христової! Цар Йоаш, вдаривши на свій розсуд три рази стрілами по землі, накликав на своє царство нові труднощі, лишивши себе можливості стати повним переможцем у війні проти Сирії. І самовільно відсторонившись від довіреного служіння, ми штовхаємо народ Божий на великі біди, а на себе накликаємо гнів Божий. Хіба до цього по кликати нас Господь? У відповідь на нашу вірність Бог готовий посилати Своєму народові нові чудові перемоги. Для чого ж тоді нам власною рукою відсторонювати Божі благословення?! Залишайтесь на своєму посту і працюйте до того часу, поки Сам Господь не скаже: «Досить!»

В. Чухонцев

Індія: Уховна праця продовжується

Вдова вбитого австралійського місіонера, якого живим спалили в Індії, заявила про свій намір залишитися у цій країні, щоб продовжити справу вбитого чоловіка.

Австралійський баптист Грем Стюарт Стейнз і двоє його синів — 10-річний Філіп та 8-річний Тімоті — були живими спалені натовпом індійських фанатиків 23 січня минулого року в індійському штаті Оріssa. 57-річний Стейнз жив в Індії з 1965 року — він працював з прокаженими у Баріпаді.

В інтерв'ю ENI вдова місіонера, 48-річна Гледіс Стейнз, сказала: «Баріпада стала для мене рідною домівкою. Я не можу взяти і піти звідси, залишивши пацієнтів лепрозорію без нагляду». За словами Гледіс, багато родичів благали її повернутися в Австралію разом із 13-річною донькою Естер, яка зараз вчиться в інтернаті у Південній Індії.

«Але я сказала їм: навіщо мені все це? — каже вдова місіонера. — Грему не сподобалося б, якби я зібрала речі й поїхала із лепрозорію, та й сама я не можу залишити людей, які вірять мені та люблять мене».

Лепрозорій в Баріпаді був заснований ще у 1897 році Євангелічним місіонерським товариством, членом якого був Грем Стейнз. Сьогодні у цьому медичному закладі знаходитьться близько 60 пацієнтів, причому деякі з них поселилися тут ще до приїзду в Індію Стейнза, тобто більш як 34 роки тому.

Звіряче вбивство чоловіка та дітей не змінило доброго ставлення Гледіс до своєї другої вітчизни. «Я відчуваю глибоку повагу до народу Індії, до притаманної йому терпимості», — заявила вдова місіонера, розповівши, що після трагедії вона отримала тисячі листів, автори яких

просили у неї пробачення за вбивство, вчинене їхніми співвітчизниками.

В даний час вдова місіонера готується здійснити новий добroчинний проект: за допомогою індійського уряду вона планує відкрити в Баріпаді ще одну лікарню для прокажених, розраховану на 40 хворих.

А за останніми повідомленнями, в першу річницю звірячого вбивства Грема Стейнза Міжнародна рада евангелічних церков (МРЕЦ) оголосила про присудження премії його імені деяким індійським християнам. Цього дня МРЕЦ, яка базується у США, оприлюднила імена перших лауреатів. Ними стали представники індійської католицької громади архієпископ Ален Безіл де Ластік та мірянин Джон Дааял.

В той же час ряд представників християнської меншості Індії висловили занепокоєння у зв'язку з тим, що через рік після вбивства Стейнза виконавці цього жахливо-го злочину до цих пір на волі.

«Міцна сім'я — міцна держава»

«Сучасна сім'я — на краю прірви. Щаслива родина перебуває під загрозою винищення. Християнський шлюб — новий розділ «Червоної книги» духовності. Кожному, хто не хоче потрапити на її сумні сторінки, радимо звернутися до простих секретів пастора Василя Боечка».

Такою думкою закінчується передмова доктора філософії, християнки Вікторії Любашенко до книги епископа Василя Боечка, видання якої здійснила Місія милосердя «Добрий Самарянин» у 1999 році накладом 3600 примірників.

Ще в час тоталітарного режиму, коли складовою класової комуністичної моралі і етики був войовничий державний атеїзм, дуже модною була така фраза: «Міцна сім'я — міцна держава». Якщо не враховувати усі «ізми», то ця фраза тепер, як ніколи, набуває актуальності. Адже в сьогоднішній незалежній Україні кожна третя сім'я розпадаєть-

ся. Серед країн СНД Україна займає перше місце за кількістю абортів і смертністю жінок від них, катастрофічно прогресує найновіша форма карти Господньої за гріхи перелюбу — СНД.

Правда, в часи безбожництва побутував і такий вислів: «Не зійшлись характерами» — і цього було достатньо для розлучення. Не менш «вагомим» фактором було пияцтво або недостатня зарплата, а також сексуальна несумісність партнерів. Тоді держава надавала відчутну матеріальну підтримку «матерям-одиначкам», які не завжди знали, хто батько їхніх дітей, проте їх обирали і народними депутатами, і на інші керівні посади. І це, звичайно, не було милосердям до «нешчасних» блудниць. Це було потурання гріхові.

У наш час у незалежних мас-медіа, які дуже залежні та поневолені гріхами окультизму, язичництва і марновір'я, насилля і порнографії, оскільки вони активно їх пропагу-

ють серед обмежених і духовно нестійких читачів, слухачів і глядачів і роблять собі серед них імідж, сучасній сім'ї, якою її передбачив Господь Бог, дуже важко визначитись і сформуватись.

Адже і молодшому поколінню частково передалося і продовжує передаватись «духовне» зло. Во матеріалістичну і атеїстичну етику будували і відтворювали на помилкових людських принципах, поглядах і висновках. Вони розглядали людину як вищу форму розвитку природи, а не як істоту духовну, створену за образом і подобою Божою. Відповідно до цієї «науки», потреби та інсінкти — спільні для людей та звірів і їх слід задовільняти без усякого докору совіті та сорому, а особистість іншої статі — лише інструмент для задоволення пристрастей.

Духовною антитезою такого розуміння і підходів до шлюбу є біблійна концепція.

Автор книги — колишній довголітній в'язень сумління, а нині пастор церкви у Львові, редактор четвертого виправленого видання української Біблії перекладу П.О.Куліша сучасною літературною мовою та інших книг християнської тематики, батько шести дітей і тринадцяти внуків. Він на основі особистих і життєвих спостережень та фундаментального знання, пізнання і духовного розуміння Священного Писання розкриває важливу тему для всіх поколінь —

тему сімейного життя і щастя в ньому.

Вже у першому розділі «Дума про любов» автор підводить нас до думки, що «... ні про що не написано так багато, як про кохання і шлюб. Чому ж у цій головній царині свого земного життя людина й по сьогодні залишається безпорадною? Ми бачимо навколо себе знівечених і знедолених людей, які стрімко впали з любовного олімпу у глибоку яму горя, розчарувань, безвіході. Трагічна доля не обмінула ні найбагатших і високо-посадових, ні найбідніших і знедолених, які у відчай скрікують: «Що сталося з моєю долею? Куди зникли любов і щастя? Хто так покарав мене? І часто не знають, кому адресувати свої запитання, від кого чекати відповіді. Лише далеким відлунням звучить цей риторичний скрік. А життя біжить без упину, безжально перемелюючи своїми гіантськими жорнами все нові й нові людські долі. Та людство не приречено на безвихід. С Той, Хто знає відповіді на всі запитання. Є Вічна Книга, в якій достеменно з'ясовані головні причини людських трагедій, запропоновано унікальні способи сімейного щастя. Відчайдушний крик людської душі, що блукає у пошуках життєдайного біблійного джерела, потребує поради і допомоги».

Книга «Шлюб з небес» виступає саме тим щирим і лагідним порадником і наставником. Виступає в ролі не нудного, прагматичного безжалісного мораліста, а доброзичливого духовного наставника. Бо й справді — «Міцна сім'я — міцна держава». В цьому є зацікавлене прагнення не тільки тих, хто шукає істини чи життєдайного джерела цієї проблеми, а й тих, хто розчарувався чи втратив усюку надію.

Кожний християнин шукає причину своєї зламаної долі в собі, у своїх вчинках, у своєму способі життя, ім'я якому —

гріх. А тому і передумови щасливої сім'ї зумовлені дошлюбним періодом, тобто станом духовності, інтелігентності, культурою поведінки і спілкування та ставленням до людей, працелюбність. Автор стверджує незаперечну життєву сутність, що в духовності «...молода людина плекає особливі моральні сили і мудрість для виваженої зустрічі з життевими труднощами, успішного вирішення своїх проблем силою біблійної поради та щирої молитви».

З біблійних позицій епископ Василь Boehchko розкриває важливість таких питань сімейного життя, як «Матеріальний і побутовий світ сім'ї», «Здоров'я благословенної сім'ї», «Народження та виховання дітей», «Інтимна поведінка під час вагітності» та інші.

Християни різних конфесій знають найсвятішу заповідь для подружнього життя: «Тому чоловік покине батька і матір та пригорнемтесь до дружини своєї, й будуть двоє одним тілом. Отже, що Бог з'єднав, людина нехай не розлучає» (Матвія 19:4-6). Не може бути причиною для розлучення — низький заробіток

нареченого, тяжкий характер коханої, схильність до пияцтва, сексуальна несумісність. Є лише одна причина — перелюб, тобто сімейна зрада. Потерпілий чи потерпіла відповідно до Священного Писання має повне право розлучитись. Але може і простити. Проблематичним є той факт, що прощений зрадник чи зрадниця продовжують зраджувати, хоч сумлінні в матеріальних справах забезпечення сім'ї. В такому випадку той, хто простив, занечищує храм свого тіла. А як бути? Хочеться, аби діти все-таки мали батьків. Але апостол Павло застерігає однозначно: «Ваші тіла — храм Духа Святого. Тож не занечищуйте їх».

Відповіді на ці та багато інших запитань християнського життя читач знайде у книзі епископа Василя Boehchko під назвовою «Шлюб з небес». Його праця — це позаконфесійний, але християнський духовний погляд на дуже важливу проблему сучасності: як уникнути прірви і бути щасливим в найголовнішому — в нашому дочасному сімейному житті.

**Ярослав Велиган,
м. Тернопіль**

Видавництво ПРІНТ СЕРВІС

У видавництві «Прінт Сервіс» вийшли з друку
збірки християнських пісень:

1. **«Песнь Возрождения»**, 1416 пісень відповідно до видання
Мінської церкви ХВС.

Жорстка обкладинка. 500 стор. Ціна 8,50 за примірник.

2. **«Дополнение к сборнику «Песнь Возрождения»**, 600
пісень, 50 українською мовою, 24 пісні з нотами для співу у
супроводі гітари.

М'яка обкладинка. 230 стор. Ціна 4,50 за примірник.

Пісеннікі надсилаються поштою з оплатою при отриманні.
Ціну книг вказано з урахуванням поштових витрат.

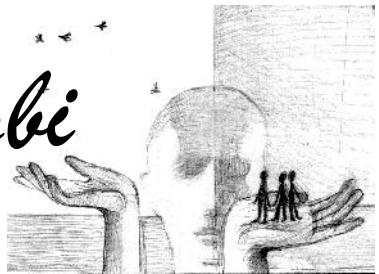
**Наша адреса: 28000, Кіровоградська обл.
м. Олександрія, РВЗ, а/с. № 28,
Видавництво «ПРИНТ СЕРВІС».
Тел. (05235) 2-27-24, 2-72-59**

Чекаємо Ваших замовлень!

Микола БОРБИНСЬКИЙ

Чемає більшої любові

Повість

Свято та грішні

У Стратона Мацюка, сільського старости і вірного слуги нового порядку, світилося. Його син, косоокий Митько Мацюк, за наполяганням батька, став шуцманом. Собав за плечима довгу рушницю, ховаючи косі очі від односельців. Противна йому служба, в печінках сидить, людям на очі соромно попадатися.

— Тьфу, — сплюнув сердито під ноги. Закурив. В хаті не сиділося. Вийшов на двір і вулицею аж на дорогу. Темно. Люди не бачать, можна й посидіти вільно. Присів на скобочену лаву.

«От як воно получається», — п'ятірнею почухав потилицю. Жив собі, як усі люди. Женитися надумав було. Приглянулася єврейка Мендля. То дарма, що батьки проти були. «Чи ж мало тобі дівок на селі, що ти за тою жидівкою сохнеш?» Митько мовчав і навіть положливим поглядом розкосих очей боявся видати свою таємницю. Останнього разу Мендля сказала, що скоро, мабуть, вона стане матір'ю. Від нього, Митька, звичайно. «Той нехай, — роздумував, — взнає батько — швидше згоду дасть». Та війна все перекреслила раз і назавжди. Загнали всіх єреїв в гетто в Пісочне, мабуть, десь і Мендля там. Позавчора зайдувся було, щоб піти, мо', знайде, дізнається, як вона там.

— Ти що, з глузду з'їхав, — визвірився батько, — хочеш своєю єврейкою мене на шибеницю загнати? Щоб і духу твого там не було!

— То я хоч здаля подивлюся і назад.

— Я тебе подивлюся, — схопив за груди Стратон, аж шви затріщали. — Я тебе так подивлюся, що повік дивитися не захочеш. Зрозумів?

— Ах, то ви так зо мною? — скипів Митько. — Ось плюну на все і піду в ліс, подивимося тоді, що ви заспіваете!

— Що? В ліс? Йди, йди, перше дерево по тобі плаче. Та віжки не забудь захватити, щоб партизани своїх не псували.

— Ми ще побачимо, по кому віжки плачуть, — нагло рубонув Митько із хати, грюкнувшись дверима, вийшов.

Вулицею хтось ішов, Митько прислухався. Хто б це міг бути? Загасив недокурок, рукою

до рушниці потягся.

— Добрий вечір, сусіде! — з темряви глухий голос Книша.

— Здрастуйте, дядьку Пилипе, щось вам, бачу, не спиться, — озвався Митько.

— І ти не спав би, коли б... Ет, що з тобою балакати. Батько дома?

— Батько? Немає батька. В район визвало начальство. А що вам з батька треба?

— Сказати дещо маю, а то він начальник і не бачить, що у нього під носом робиться!

— Полегше давай нашот баті, — Митько перейшов на «ти», погрозливо рушницею повернув у темряві. — Не тобі вказувати, пойняв?

— Пойняв, пойняв, — примирливо промімрив Книш. — А ти от сидиш тут і не знаєш, — у його голосі знову злість зазвучала.

— Що не знаєш? — Митько до нього.

— А те не знаєш, що Талимониха з жидами чай розпиває у свому домі. Пойняв? — просичав люто, з притиском.

— Що?! — Митько підвівся. — Що ти кажеш?

— Те, що чуеш. І батькові перекажи. От так. — Пилип повернувся і хотів було йти.

— Та ти знаєш, що говориш? — Митько перейшов на шептіт, косими очима темряву обмажуючи, ніби хтось його підслуховував. — Та ти ж розумієш, що з нею буде, як німці взнають?! В ній ж діти!

— Діти, діти, — передражнлив його Книш, — жиди в ній, а не діти. Пойняв?

Митько розхвилювався. Це ж коли батько взнає — амба Палажці разом з дітьми. Нікого не пожаліють. Що-що, а батькову натуру він добре знов. І треба ж було цьому кульгавому помітити? Правда, і він сам помічав, що Палажка якось підозріло веде себе, та не додумався, що і до чого. А воно он яка справа.

— Ви ось що, — знову перейшов на «ви», — про жидів ніде ні чирик. Зрозуміло? Я сам розберуся.

— А чого б то я мав боятися?! — Книш зухвало. — Хто її просив, чи, може, золотця жидівського закортіло? — Хи-хи-хи, — захихотів він глухим утробним сміхом.

Митько розлютився, прошепотів тихо: «Діти, діти в ній, розумієш? Поб'ють же всіх».

— Коли б за дітей думала, розумішою була б. Оте й кажу...

Книш ще не доказав. Важкий дубовий при-

Мал. Іванни КАРАВАН

клад гупнув його в груди.

— От тобі, от тобі, юдо паршивий, щоб знов, як продавать.

— Сам юда, — прохрипів Книш. — Продався.

— Я хоч сам продався, та інших не продаю, — скреготнув зубами Митько. — А ти, святий та правдивий, продаватъ жидів прибіг. Так? — Знову удар. Пилип лантухом розтягся на мокрій землі. Хотів підвистися, та знову різкий удар по спині прикував до болота. Застогнав і поспіхом ракхи у темряву відповз.

...Митько третмів немов у лихоманці. Тремтячими руками скрутів цигарку. Жадібно затягнувся... З-під лісу іржання почулося. Сердитий Стратонів голос: «Но, но, Булана», і батіг лунко ляснув у березневій тиші. Під'їхав. Митько розчинив ворота.

— Ну що там німці казали в районі?

— А що вони скажуть. Після автру облаву на жидів робити будуть. Кажуть, що понаховувалися в селах. А тут що нового? Ніхто не заходив?

— Та ніби все гаразд. Книш недавно заходив... — і осікся враз. Стратон розпрягав Булану і натужно сопів. — Піду, пройдуся, — Митько до нього і з двору вийшов.

Небезпека

Палажка аж схудла вся. Під очима темні плями, на кожний стук у двері серце ладне з грудей вискочити. Після того, як у неї на горищі поселилося десять нещасних обморожених людей, для неї пропав спокій. «Ой, що ж то буде, як взнають німці? — шпигала мозок невідступна думка.

— Добре, що хоч потеплішало вже надворі, то, може, скоро в ліс переберуться. Дав би Господь», — тихо зітхнула і вийшла з хати.

Стемніло вже. З лісу живицею та прілим листям пахло, і туман клубочився над річкою. Набрала оберемок дров і хотіла було йти до хати. Раптом прислухалася. Хтось йшов від лісу темною вулицею. Серце сполоханим зайцем забилося. Пильніше приглянулася. Накульгує, і голова ніби опущена. «Книш, — аж здригнулася вся. — Що він тут вишукує? А може, випадково? Зупинився, здається. Кроків не чути. О... знову зачовгав по дорозі... Пішов». Зітхнула полегшено і в хату пішла.

Мендля готувала вечерю. Старий Йосип з сином в кутку тихо розмовляли. Абрам, молодий, кремезний, з пишною бородою, важко підперши голову руками, втупив очі десь у куток. Тужливе зітхання з грудей раз по раз виривалося. Іцик, маленький, худорлявий крамар з Пісочного, смішно настовбурчиваючи ключі вуса, мовчки сновигав туди й сюди по хаті...

Всі очі враз на Палажку повернулися.

— Та ніби тихо все, — промовила.
Підкинула у грубку дров і закашлялася.

— Книш щось винюхує, — промовила згодом. — Йшов щойно од лісу. В хатітиша запанувала. В блискучих чорних очах Мендлі страх, брови сполоханими птахами розлетілися враз урізnobіч і знову опустилися над темними озерцями очей. Тісніше сина, що спав, пригорнула і з тugoю поглянула на маленьке личко. В довгих віях росинки сліз заблищають.

Після швидкої вечери знову на горище піднялися. Розпачливо заскрипіла розсохла драбина і знову тихо стало.

Палажка обережно вислизнула на двір. Пусто скрізь. Село вже спало, лише у Стратона світилося. Під лісом кінь заіржав, і Стратонів голос: «Но, но, Булана». Батіг лунко ляснув, і знову тихо. З району повернувшись, — Згадала, як вранці, гордовито набундючившись, старий Мацюк кинув недбало: «Начальство викликає. Мабуть, важливі справи єсть».

Сон не йшов, так і стояла під грушеною, вслушаючись у весняну ніч.

По вулиці знову чийсь вкрадливі кроки. В хвіртку повертає. «Хто ж це?» Серце ось-ось груди розірве. Підійшов до дверей. Стukaє.

— Відчиніть, бабо Палажко, — тихо промовив. «Митько Мацюк», — аж одерев'яніла вся.

— Туточки, ось я, під грушеною, — не своїм голосом озвалася.

— Не спиться? — Митько до неї. — Квартиранти вже сплять?

— Що ти говориш, які квартирні? — аж відсахнулася.

— Та ніякі, я пожартував. — I пошепки, майже на вухо: — Батько сказав, що після завтра облава буде.

— Га? Що? Яка облава? — стрепенулася Палажка. Та Митько привидом щез в темряві.

Палажка поралася в городі. Згрібала дерев'яними граблями сухе торішне бадилля, а думки не давали спокою. Вночі Мендля заходила. Вся згорьована, очі виплакані. Дитина тяжко захворіла. Так і пашить жаром личко. Допомогла чим зуміла. Та чи видужає? «Ой, Боже, Боже, — зітхнула гірко, — і коли ж та проклята війна закінчиться?»

Розпрямила натруджену спину і заціпеніла на місці. Вулицею троє німців йшли. Стратон поперед них щось заподільво говорив і руками розмахував. А он і ще двоє з поліцаями до Войтенків у двір заходять. Стояла і з місця зрушити не могла, лише очі, широко відкриті, поволі поверталися вслід за чужинцями.

— Ну чого там вклякла посеред городу? — Стратонів різкий голос до неї. — Іди відчи-

най панам-німцям хату.

— Шнеллєр, шнеллєр, матка, — худий, довготелесий німець в окулярах нерово сіпав тонкими безколірними губами. — Юден, юден, матка. Понімай?

Палажка тремтячими руками відчиняла двері. Три пари сполоханих дитячих очей щільно, як ластів'ята, сиділи на полу і не дихали, здавалося. Заглянув на піч, в комірчину, штурхонув довгою гвинтівкою під піл. Підійшов до драбини, хотів було на горище піднятися. Передумав. Гукнув Стратона, показуючи на горище.

— Шнель, шнель.

— Я зараз, я швидко, пане, — Стратон спритно виліз. — Немає там нікого, пане, — до довготелесого улесливо. Водянистими зеленими очима на Палажку недобре так глянув.

Порожнечка

Пилип лежав на широкому дерев'яному ліжку. Весь схудлий, зарослий густою щетиною, він раз по раз голосно стогнав, затуманеним поглядом блукаючи по хаті. В грудях щось хріпіло боляче, і час від часу нестерпний кашель, від якого, здавалося, розривалися на шматки легені, душив Книша. Він, відихавши, із запіненими губами, лиш судорожно здригався, як викинута на сушу рибина, рукою хапаючись за груди...

Після тієї розмови з Митьком закривавлений Пилип ледве доповз до хати аж під ранок і знесилено простягнувся на землі біля порога. Хотів піднятися — і не міг. Нишпорив зашкірублими в грязі руками навколо себе. Зачепив коромисло, яке загримівши порожніми відрами, упало. На поріг вийшла перелякані Текля.

— Що з тобою, Пилипе, — зойкнула.

Пилип силкувався щось сказати і не міг. Допомогла підвистися. Ледве дійшов, спираючись на дружину, до ліжка...

Потяглися довгі дні і ще довші, здавалося, нескінченні, ночі тяжкої недуги...

...Надійшла справжня весна. Лагідний подих теплого вітру заколихував шовковисті трави на берегах Путілівки. З настанням тепла Пилипу помітно полегшало. Хоча не міг іште ходити, та вже, поклавши подушку під схудлі плечі, міг дивитися у вікно: на зелений ліс, високе небо і біленькі хмаринки, що життерадісно летіли у високій блакіті. На душі була пустка. Ні жалю, ні зlostі, ні любові — нічого. Ніби якась спустошлива хвиля пройшла понад ним, змивши все на свою шляху, позаносивши липким мулом все, що могло радіти, сміятыся, любити. Відчуття пустки особливо загострилося тепер, коли все живе потяглося назустріч сонцю, чистому небу, назустріч життю. Пилип старався зосередитися думками на чому-небудь, та вони втікали,

розпливалися і плуталися, перетворюючись знов і знов у цю сіру безмовну пустку.

«Чи я е, чи мене немає? — хіба не все одно. Ось прокинувся, сиджу, дивлюся у вікно: небо синє, хмарки пливуть. Якби й не прокинувся, то що змінилося б? Так само світило б сонце, шелестіло б листя, хмари пливли б у небі, без мене, без моого погляду, без моєї присутності на цім світі. Чи я е, чи мене немає?..»

Пустка в душі Пилипа...

У схроні важко й душно. Важке, затхле повітря спирає груди. Низька стеля гнітить, тисне на голову. Мендля, напівзігнувшись, вже вкотре бере на руки сина. Малий вже не має сил плакати, лишень судорожне хріпить, і це хріпіння жорстким ращпілем шкрабе, ятрить серце матері.

Мендля постаріла, прибита горем, мовчки, як привид, снує в земних стінах схрону. Вже більше місяця вона в цій затхлій барлозі. З перших днів захворіло мале. Потім ніби полегшало, а тепер ось другий тиждень ні хвилі спокою. Син тане на очах. Коли б хоча вечоріло швидше, щоб винести на свіже повітря.

— Ой, сину, сину, де нам з тобою дітися? — печально зашепотіла. — Куди податися, де ліків напитати, хто допоміг би нам у біді?

— Та мовчи вже ти зі своїм причитанням, — з темного кутка сердитий голос Іцика. Всю минулу ніч він нишпорив у навколоишніх селах в надії знайти що-небудь поїсти. Натрапив на поліцаїв, ледве вдалося вирватися. Злий і стомлений повернувся вранці. «Ні вдень, ні вночі спокою немає».

— Та хворий він, дядечку, що ж я вдію, нещасна? — аж зайшлася серцем жінка.

— В дуб головою, як не знаєш, що робити. Раніше треба було б головою думати, як з ко-сооким водилася, а тепер причитанням не поможет.

В темних очах Мендлі пекучі слези зблиснули. Мовчала, щільніше до грудей сина притискуючи.

— Ти до Палажки вночі піди, вона порадить, — Абрам до неї.

— А й справді, — вогником надії майнула думка.

— Та гляди, обережніше, хвоста не приведи, як назад йтимеш.

— Та вже дивитимусь, — одповіла тихо.

...Стемніло. В верховітті сосен заплутався гострими ріжками молодий місяць. Ледь-ледь погойдується, як немовля в матері на руках, на запашних зелених вітах. Легким світло-зеленим серпанком берізки сором'язливо прикрилися. Високий крислатий дуб на невеличкій галевині, оточений з одного боку молодим сосняком, а з другого — третмливими, рівними осиками, ще зовсім без листя стоїть. Розчепірив вузлуваті гілляки-руки, підняв їх високо вгору і так завмер, насторожено прислухаючись про що зорі шепочутъ, переморгуючись над головою.

...Мендля сторожко оглянулася. Здається, тихо. Пригортаючи до грудей крихітку, рушила до села.

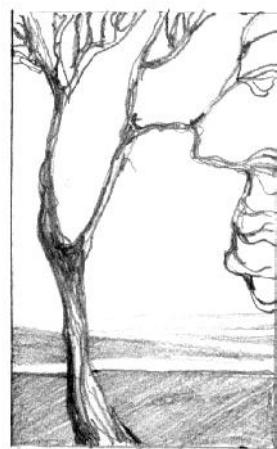
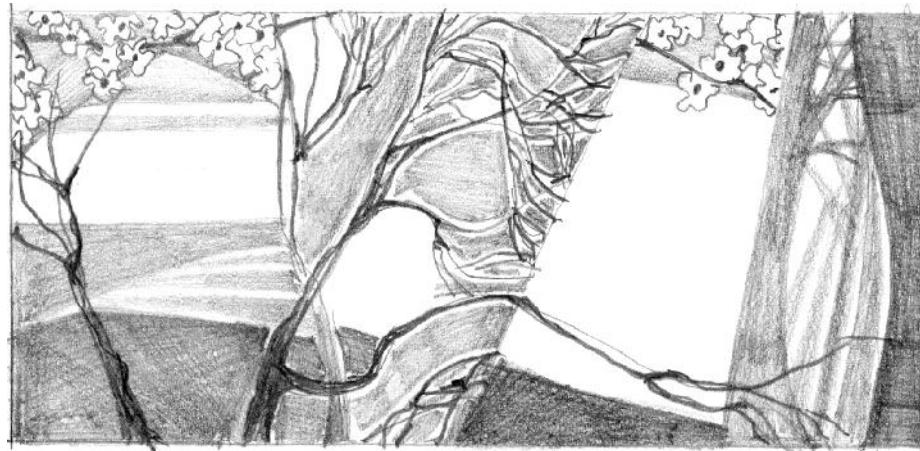
«Тільки б не помітив ніхто», — гарячково роздумувала. Вийшла майже на узлісся. Скоро село. Та раптом... що це? Неподалік хтось величезний в чорній високій шапці стоїть, головою похитуючи. Зупинилася, зо страху так і заніміла вся. «Тьюх-тьох-тьох», — головом солов'я озвалася висока шапка. «То це ж кущ!» — мов гора з плечей спала. Обережно обійшла, потім ще раз оглянулася: «Стойть на місці». Поспішила в село...

На Палажчиному подвір'ї перевела дух. Притулилася щокою до шорсткої кори груші, вкритої білим шумовинням цвіту. Тихо, лишень в лісі солов'ї не вгавають. Постукала. В хаті заскрипів піл. Палажка перелякано до вікна припала.

— Хто там?

— Це я, знову до вас, — Мендля тихо. Клацнув засув.

— Заходь, заходь скоренько, ніхто не помітив, як йшла? — Палажка ще раз окинула поглядом подвір'я. Зачинила двері на засув.

— Та ніби ніхто не помітив, я поза хатами, через город...

Щільно позавішували вікна. Засвітили. Малий знову заплакав. Тихо і болісно. Мендля обережно розмотувала мокре лахміття. Худе немовля з великими темними плямами під очима безпомічно здригалося від крику.

— Так і не полегшало? — Палажка озвалася.

— Та ніби трохи і віддало було, а тепер то з кожним днем гірше. На очах дитина тане.

Талимончиха підкинула в грубку сухих дров.

— Ось чаю зараз з малини дамо, він помічний при гарячці. Не можна тобі з ним в ліс вертатися, помре дитина...

— А що ж мені робити, тітко? — боляче вигукнула. Палажка, глибоко задумалася.

— Я в себе залишила б, так Стратон майже щодня все нишпорить, щось винюхує, як пес паршивий. Невже йому Митько розказав? Та й звідки він сам дізnavся про вас?

— Митько не розкаже, — Мендля впевнено, — не розкаже він.

— А це чому ти так думаєш?

— Коли б мав розказати, то не попередив би про облаву. Та ми з ним... та я... та він...

— Мендля замовкла, густо почервонівши, очі в землю втутила. Палажка лишень поглянула на неї, та не сказала нічого.

— Не можна тобі з ним в ліс вертатися, — по хвилинній мовчанці заговорила Палажка.

— Йому догляд потрібен, повітря свіже, а в схроні... — вона не докінчила, лиш жестом рукі показала, як відрубала: не можна, і все тут.

— Порадьте мені, тітко, — Мендля благально озвалася, — підкажіть, бо вже сил моїх більше немає дивитися на його муки. Я для нього все зроблю, що не скажете, тільки б житвою зосталася крихіточка моя. — ЇЇ очі знову слізми наповнилися. — Якби ви знали, як я люблю свою дитинку, свого первісточка, — і ніжним поглядом на дитя подивилася.

— Хоч як назвала сина?

— Не назвала, а ніяк не назвала. Таке кругом заварилось, що ніколи й думати про це було.

«А батько його де?» — хотіла було спитати Палажка, та стрималася. Чомусь знову слова Мендлі нагадалися: «Митько не розкаже, не розкаже він» і очі додолу опущені.

— Віддати тобі треба дитину, — мовила раптом, дивлячись кудись вбік.

— Як віддати? Кому віддати? — Мендля аж відсахнулась. — Він мій, і я не віддам його ні кому!

— Віддати його треба добрим людям, бо інакше сирій землі віддаси, — повторила Палажка глухо. — Ти ж сама щойно сказала, що задля нього все зробиш, аби тільки він жив.

— Кому я віддам мою кровиночку? — Мендля аж затремтіла в риданні. — Кому? — розпачливо дивилася на Палажку залитими слізми очима.

— Є тут одна жінка, неподалік живе. Дітей любить дуже, а своїми не наділив Господь, їй і oddati треба, а там видно буде. Ти ось що, — звернулась до Мендлі, — бери воду, випери гарненько його пелюшки, раненько віднесеш малого, положиш на лаві коло порога. Не бійся, вона — штунда, зла малому не причинить, як свого рідного доглядати буде.

— А хто ж вона, ця жінка, тітко?

— Текля Книшева, може, знаєш?

— Текля? Книшева? Ні, я її не знаю. А Книш... — вона раптом здригнулася, ніби від холоду. — Це той самий, що тоді мене не впустив до хати?

Їй враз, як наяву, почувся його голос перед завиванням вітру: «Не можу я, місця в мене немає!» І його постать згадалася, що чорною тінню зникла у дверях...

— Він, той самий Книш, та не бійся, краще від нього малому ніде не буде, повір мені. Теклю я добре знаю, вона Бога боїться і зла не зробить, а що доглядати буде як рідного сина, будь певна.

— Ale як же потім, тітко, мені його назад забрати?

Палажка відвела очі вбік.

— Не знаю, — мовила твердо. — Як забрати буде, не знаю, але іншої ради не бачу. Помре дитина в схроні, як не оддаси.

— То це, виходить, може, і назавжди оддаю? — мовила Мендля.

Палажка промовчала, лишень зітхнула важко...

Надворі світлішало.

— То я піду, — Мендля тримтячим голосом.

— Іди, дитино, он там, бачиш, два ясени високі, ото і їхня хата, — вже вкотре пояснювала Палажка.

— Та вже знаю. Спасибі вам за все. Я не забуду вашої доброти, тітко, — гарячими руками обвila шию і забилася у невтішному плачі.

— Іди вже, йди, світає он... Та не вулицею, а поза городами, щоб на очі нікому не попалася.

Притисла до грудей сина, пішла.

— Господи, Боже милосердний, —тихо молилася вслід Палажка. — Пречиста Маті Божа, заступнице наша. Прости мені, мо'й недобре сказала. Та що могла я їй ще порадити? Збережи цю дитинку, потіш серце матері, — шепотіли її вуста, а з добрих сірих очей раз по раз падали великі слізини на щедро притрушенну грушевим цвітом теплу землю...

(Закінчення буде)

Думки з приводу

свобода гріха

«Бо ви, браття, на волю по-
кликані, але щоб ваша воля не
 стала приводом догоджати
тілу» (Гал. 5:13).

Америко! Ти безнадійно
хвора!

Земний рай, країна однакових можливостей, зразок свободи і толерантності — яких тільки похвал не заслужили Сполучені Штати Америки в останні десятиліття. Шалені економічні успіхи пояснюються в першу чергу саме тією «американською свободою» та повагою до потреб кожного громадянина країни. І — вірою в Бога. Так, саме віра в Бога стала фундаментом, на якому будувалося американське суспільство. Про це свідчить красномовний напис на кожній доларовій купюрі. От тільки з кожним роком цей напис все більше набуває насмішливоблюзірського відтінку. Знаменита свободазробила «ведмежу послугу» американському суспільству і спотворила саму суть свободи віровизнання. Бо чим можна пояснити те, що все частіше має місце у Сполучених Штатах і набирає рис постійної практики?

Такі факти.

Нешодавно мер Нью-Йорка католик Р. Джуліані вирішив прийняти санкції щодо Бруклінського художнього музею, який виставив блюзірську картину, що зображує Діву Марію в оточенні вирізок з порнографічних журналів. Але влада, зокрема судова, стала на захист музею, мовляв, це ущемлює свободу слова. І в той же час, ряд судів заборонив виставляти у громадських місцях різдвяні сценки.

Військовослужбовець Райан Беррі відмовився нести кількаденне чергування у підземному бункері вдвох з жінкою-офіцером, посилаючись на свої реалійні переконання, за що був покараний командуванням.

У школах Сполучених Штатів забороняється говорити про Бога. Нешодавно модда вчителька-християнка поплатилася роботою за те, що на уроці розказала учням про Ісуса Христа.

Але вершиною цинізму та богозневаги стала новина про встановлення богохульної «Премії за лідерство та мужність імені Пола Шеррі».

Екуменічна коаліція гомосексуальних організацій встановила щорічну премію, яка буде присуджуватися американським «гетеросексуальним церковним лідерам за вклад у захист прав геїв та лесбіянок».

«Премія за лідерство та мужність імені Пола Шеррі» названа в честь її першого лауреата, колишнього президента Об'єднаної Церкви Христа в США. Вона буде присуджуватися Міжнародною асамблеєю лесбіянок, геїв, бісексуалів і трансексуалів (ЛГБТ) і вручатися у ході щорічних генеральних асамблей Національної Ради Церков — найбільшої екуменічної організації в США.

Приймаючи премію, П. Шеррі заявив, що в першу чергу цієї нагороди гідні самі члени ЛГБТ. «Я знаю, як тяжко вам доводиться, — сказав він, звертаючись до представників гомосексуалів. — Але я вірю, що через ваші зусилля здійснюється Божа справа». В інтерв'ю він заявив, що він завжди вважав, що Церква повинна

бути відкритою для всіх — у тому числі і для сексуальних меншин.

Об'єднана Церква Христа (ОЦХ), яка нараховує 1,4 млн. членів, стала широко відома в США завдяки «прогресивним» поглядам з цілого ряду питань. (Цікаво, що історично ця Церква бере початок з однієї із найбільш строгих конфесій — американських пуритан). Близько 300 громад ОЦХ приймають представників сексуальних меншин, до того ж ця конфесія є однією з небагатьох деномінацій у США, де рукопокладають пасторів, що відкрито заявляють про те, що вони геї та лесбіянки...

Мабуть, удари та плювання в Ісусове лице від римських воїнів були не такими болісними та образливими, як та зневага, яку чинять християни «вільного» суспільства. Знову Христу зав'язують очі і, б'ючи палицею свободи, з насмішкою запитують: «Вгадай, що ми вивдамо завтра?»

Слово Боже коротко та безпристрасно каже: «Що посіє людина, те і пожне». Що буде жати Америка, здогадатися неважко. От тільки чи зрозуміє вона це до того, як дозріє насіння на зіллі богозневаги, чи встигне вирвати бур'ян гріха та самообману?

Содом з Гоморрою зрозуміли це надто пізно. І в своєму грісі зайшли так далеко, що навіть заступництво праведника Авраама не відвернуло гніву Божого. Хто ж заступиться за американський содом сьогодні?

Америка хвора... Так би хотілося, щоб не безнадійно...

Юрій ВАВРИНЮК
(За повідомленнями з Internet)

ПОДІЇ ХРОНІКА НОВИНИ ПОДІЇ ХРОНІКА НОВИНИ

✓ 14 листопада в с. Карпилівка (Волинська обл.) відбулося «Свято жнів», яке відвідав голова ВСЦ ХВЄП М.С. Паночко та багато служителів з навколошніх сіл.

✓ 20 листопада відбулася звітна конференція об'єднання церков ХВЄ Львівської області, на якій були присутні заступник голови ВСЦ ХВЄП М.П. Синюк та єпископ церков ХВЄ Закарпатської області І.А. Хрипта.

✓ 22 листопада в канцелярії Союзу церков ХВЄП відбулася зустріч М.С. Паночко з регіональним директором Асамблей Бога США в СНД Френком Мартіном, регіональним директором Асамблей Бога в Євразії Джеррі Парслі та відповідальним директором департаменту закордонних місій генеральної ради Асамблей Божих США Джоном Буено, на якій обговорювалось питання про подальшу співпрацю між Союзом та Асамблесю Бога США.

Френк Мартін

✓ 24 листопада в Київському біблійному інституті відбувся Комітет Міжнародної Асамблей церков ХВЄ СНД, на якому вирішувалось питання пов'язане з відкриттям Міжнародної теологічної семінарії.

✓ 27 листопада в с. Великі Ком'яти відбулася звітна конференція об'єднання церков ХВЄ Закарпатської області. Про роботу в області звітувався єпископ І.А. Хрипта, а також завідуючі відділами. В області налагоджена духовна та благодійна праця, до об'єднання приєднуються церкви із союзу харизматів.

✓ 28 листопада голова ВСЦ ХВЄП М.С. Паночко брав участь у служінні в церквах с. Ком'яти, с. Заріччя, після закінчення яких інформував про роботу Союзу.

✓ 30 листопада в палаці «Україна» відбулася інавгурація Президента України Л.Д. Кучми, в якій взяли участь глави конфесій, у тому числі голова ВСЦ ХВЄП М.С. Паночко. Після цього в Софіївському соборі від імені євангельських церков України

привітав та благословив на працю Президента виступив голова Всеукраїнського союзу об'єднань ЄХБ Г.І. Комендант.

✓ 3 грудня в м. Хмельницькому відбулася звітна конференція об'єднання церков ХВЄ області. Єпископ М.М. Пилип'юк та його заступники звітувалися про працю на Хмельниччині. Була звернена увага на проблеми, пов'язані з будівництвом домів молитви, а також на необхідність проведення духовних семінарів у області. В конференції брав участь заступник голови Союзу, старший пресвітер церков ХВЄ Чернівецької області П.І. Карпов.

✓ 4 грудня в м. Тернополі відбулася звітна конференція об'єднання церков ХВЄ Тернопільської області, в якій взяло участь більше ніж 150 братів. Було відмічено зростання кількості церков в області, а також було звернено увагу редактора журналу «Євангельський голос» В.Ф. Каплуна на статті, надруковані в часописі, які не мають духовно-збудовчого змісту.

✓ 5 грудня голова ВСЦ ХВЄП взяв участь у богослужінні в церкві ХВЄ м. Тернопіль. Відбулася молитва за оздоровлення, яку проводив брат М'ягкота. Після служіння члени церкви мали можливість задати запитання голові ВСЦ ХВЄП.

✓ 5 грудня в церкві «Молодіжна» м. Рівне відбувся урочистий випуск другого набору студентів біблійної школи. Перед

урочистістю відбулася євангелізація за участю євангеліста Славіка Радчука. До випускників звернулися з настановчим словом старший пресвітер церков ХВЄ Рівненської області В.Д. Антонюк, пастор Томмі Вайт та інші брати.

✓ 9 грудня в м. Київі в «Домі Євангелії» ЄХБ на вул. Щекавицькій відбула-

ся нарада з участю Віктора Гамма, на якій був утворений Комітет з проведення евангелізації в м. Київі в Палаці спорту у вересні 2000 року. Цього ж дня відбулося засідання Всеукраїнської ради церков, на якому розглядалося питання щодо проведення Урочистої Академії, присвяченої 2000-літтю Різдва Христового.

✓ 10 грудня відбулося засідання обласної ради служителів церков ХВЄ Харківської області.

✓ 11 грудня в домі молитви на вул. Скобелівська, м. Харкова відбулася звітна конференція церков ХВЄ Харківської області. Старший пресвітер П.Т. Бондаренко звітувався про свою працю і попросив звільнення з цієї посади за станом здоров'я. Після висунення і обговорення кандидатів на служіння старшого пресвітера було проведено таємне голосування, за яким двома третинами голосів було обрано пастора церкви м. Харкова В.Д. Фалія. М.Опанасюка, П.Донця, А.Скорика було обрано його заступниками. В конференції взяли участь голова ВСЦ ХЕП М.С. Паночко, заступник голови ВСЦ ХВЄП М.М. Мокієнко. Брату П.Т.Бондаренку була висловлена подяка за працю і побажання, щоб допомагав новообраним служителям в їх нелегкій праці.

✓ 11-12 грудня в місті Запоріжжі відбувся семінар для вчителів недільних шкіл області. Розпочав семінар старший пресвітер церков ХВЄ Запорізької області В.Є. Гедаревич. Він підтримав вчителів НШ добром словом та звершив молитву. Семінар проводили заввідділом НШ ВСЦ ХВЄ України Л.Ф. Онищук та відповідальна за дитяче служіння в області М.Я. Федченко.

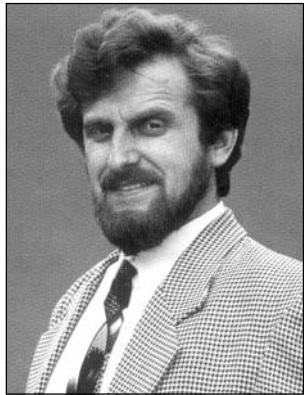
✓ 12 грудня в новоутвореній церкві «Блага вісті» м. Харкова було рукопокладено трьох братів на служіння. Рукопокладання звершували М.С, Паночко, П.Т. Бондаренко та В.Д. Фалій.

✓ 3 14 до 23 січня в церкві міста Кононів Сумської області відбулося навчан-

ня вчителів НШ області. Дванадцятеро сестер і братів навчалися, як працювати з дітьми. Навчання проводили заввідділом НШ ВСЦ ХВЄ України Л.Ф. Онищук та вчитель-методист НШ місії «Голос надії» О.Я. Гавриюк.

✓ 15 грудня в канцелярії Союзу відбулося засідання правління ВСЦ ХВЄП, на якому було прийнято ряд важливих рішень стосовно життя і діяльності місій Союзу.

✓ 16-17 грудня в Пущі-Водиці, що біля Києва, відбувся навчально-практичний семінар «Сучасна стратегія евангелізації та відкриття нових церков». Присутніми були 100 служителів нашого Союзу та служителі з нереєстрованого братства. Семінар проводив доктор богослов'я, пастор з багаторічним стажем Дайт Сміт.

Vitalij ФАЛІЙ

На фото: голова ВСЦХВЄП М.С. Паночко з організаторами семінару, справа — Дайт Сміт.

✓ 18 грудня в м. Ромни відбулася звітна конференція об'єднання церков ХВЄ Сумської області. В роботі церков області відбулися позитивні зміни. Старший пресвітер в своєму звіті відмітив, що велику допомогу в духовній праці надають місіонери з місії «Голос надії», а також керівництво ВСЦ ХВЄП.

✓ 22 грудня в м. Світловодську відбулася звітна конференція об'єднання церков ХВЄ Кіровоградської області, в якій брали участь голова ВСЦ ХВЄП М.С. Паночко та єпископ церков ХВЄ Закарпатської обл. І.А. Хрипта.

✓ 24 грудня в. м. Рівне, в Церкві Святої Трійці, відбулася звітна конференція об'єднання церков ХВЄ Рівненської області. Більше 300 служителів з'їхалися з різних куточків Рівненщини. Зі звітом виступив старший пресвітер церков ХВЄ області В.Д. Антонюк, а також звітувалися керівники відділів, директори місій. На конференції

було відмічено, що на Рівненщині відбулося багато позитивних змін, які свідчать про Боже благословення.

✓ 26 грудня на запрошення єпископа Об'єднаної Церкви Християн Віри Євангельської П.М. Новорока голова ВСЦ ХВЄП М.С. Паночко відвідав церкву в м. Новограді-Волинському. Після богослужіння було проінформовано членів церкви про життя ВСЦ ХВЄП, а також дані відповіді на їхні запитання. Господь благословив це спілкування. Цього ж дня брат М. Паночко взяв участь у богослужінні незалежної церкви ХВЄ м. Бердичева на запрошення її служителів. Після служіння відбулася розмова з єпископом Л.П. Стаковим, пастором церкви Л.Бондаренком та пресвітером-ветераном П.І. Боцяном.

✓ 27 грудня в КБІ відбулася зустріч з братами-вчителями з питань навчання служителів. Була вибрана спеціальна група вчителів Союзу, до якої увійшли: пастор В.І. Франчук (Маріуполь), пастор А.І. Кліновський (Борислав), С.В. Манелюк (Рівне), О.Г. Ковальчук (Луцьк), Р.Р. Шкіндер (Київ). Зустріч проводив завіділом освіти Союзу ХВЄП, ректор КБІ В.А. Шевчук.

✓ 12 січня відбулося засідання Всеукраїнської ради церков (ВРЦ), на якому було нагороджено П.В. Сердіченка (йому виповнилося 50 років) орденом «За заслуги». На цьому засіданні до складу ВРЦ було прийнято Союз Вільних Церков ХЄВ, який очолює Ф. Райчинець.

✓ 20 січня в м. Коростені відбулася звітна конференція об'єднання церков ХВЄ Житомирської області.

✓ 15 січня в Луцьку, в приміщенні місії «Голос надії», відбулася чергова зустріч педагогів-християн Волинської області, в якій взяли участь 30 братів та сестер. Під час зустрічі було вирішено деякі питання, що стосувалися роботи Асоціації педагогів-християн, організації курсів підвищення кваліфікації педагогів-християн, а також проведено семінар «Огляд Старого та Нового Заповітів» за методикою прискореного навчання, розробленого міжнародною організацією «Подорож по Біблії». Молитва за працю педагогів-християн відбувається щочетверга о 22 годині.

✓ 21 січня в палаці «Україна» відбулася Урочиста Академія, присвячена 2000-літтю Різдва Христового, у якій взяв участь

Президент України Л.Д.Кучма. Від нашого Союзу були присутні 100 делегатів. Святкування Різдва Христового на державному рівні відбулося вперше за всю історію України.

✓ 27-28 січня в Москві, в офісі Союзу ХВЄП Росії, проходило засідання оргкомітету конференції «Схід-Захід». У ньому брали участь брати та сестри із скандінавських країн та країн СНД (Росія, Білорусь, Україна). Були запрошенні представники реєстрованого та нереєстрованого братств.

Від ВСЦ ХВЄП були делеговані єпископ церков ХВЄ Одеської області П.В. Сердіченко, лікар реабілітаційного центру «Християнська надія» С. Перхальський, заст. директора місії «Голос надії» В. Онищук, зав.відділом НШ України Л. Онищук.

Учасники конференції працювали в підгрупах за такими напрямками:

- 1) лідерське служіння;
- 2) місіонерське служіння;
- 3) дитяче служіння;
- 4) праця в реабілітаційних центрах.

Обговорювалися теми та організаційні питання, що стосувалися конференції, яка відбудеться 25-28 травня в м. Москві.

✓ 30 січня в м. Кузнєцовську на Рівненщині відбулося урочисте богослужіння, де звершувалося рукопокладання брата Ф. Калюха на пасторське служіння і 10 братів на дияконське служіння. У рукопокладанні брали участь голова ВСЦ ХВЄП М.С. Паночко, Р.М. Шкіндер, В. Сад, Н.Блищик, Д.Н. Кібиш. Церква ревно молилася за Боже благословення братів. Того ж дня М.С. Паночко відвідав вечірнє служіння церкви ХВЄ м. Рафалівка, на якому також звершувалася рукопокладання на пасторське служіння Л. Чугая та на дияконське служіння В. Дацького, С. Кильюшика, В. Савочки. Церква і старші брати благословили їх на працю в ім'я Господнє.

✓ 5 лютого голова ВСЦ ХВЄП М.С. Паночко та його заступник старший пресвітер об'єднання церков ХВЄ Дніпропетровської області М.М. Мокієнко відвідали м. Полтаву, де відбулася обласна конференція церков ХВЄ. На ній була розглянута заява Л.А. Поляховича про звільнення його зі служіння старшого пресвітера області. На цю посаду було обрано Степана Павlusя, який до цього довгий час працював місіонером у Карелії, а потім — пастором у с. Собіщиці (Рівненська обл.).

Погляд на реабілітацію і психосоціальну допомогу наркозалежним за досвідом роботи Євангельського центру соціальної реабілітації в місті Києві

Наркотики, алкоголь, залежність, смерть. Газети, журнали наповнені замітками, статтями з проблем наркоманії та алкоголізму. Сухі цифри статистики не можуть втекти навіть від найбільш байдужого погляду — наркоманія набирає обертів!

В такій ситуації, коли наркотик щоденно втручається в життя тисяч людей і міцно вкорінюється в нашій країні, всі засоби, спрямовані на боротьбу з цим злом, здаються неефективними. Одиниці спасенних наркоманів — ніщо в порівнянні з тими сотнями тисяч, які в «системі» сьогодні, і з мільйонами, що можуть приєднатися завтра.

Офіційна наркологія не може похвалитися якимось результатами. Через свою дурнечу не може надати допомоги всім, хто потребує її. Система МВС працює тільки як стримуючий фактор, але аж ніяк не як лікувальний.

Християнські реабілітаційні центри, які мають реальні плоди і надають справжню допомогу в звільненні наркоманів від залежності, навіть при дуже успішному своєму розвитку все одно не можуть істотно вплинути на ріст наркоманії.

Профілактика тут набагато важливіша за інші засоби боротьби з наркоманією. Різні офіційні комітети, організації дарма поглинають кошти платників податків, бо лише імітують бурхливу профілактичну діяльність. Біблія зrozуміло говорить про це: «Вони волю обіцяють їм, самі бувши рабами тління».

Свята Церква як спільнота, зцілена і очищена Кров'ю Ісуса Христа і силою Святого Духа через Слово Боже, безсумнівно поставлена Самим

Господом для здійснення Його волі і для спасіння людей. І тільки Церква має владу і силу зцілити людське суспільство від його пороків, одним з яких є наркоманія.

Майже в кожній місцевій церкві є люди, що одержали звільнення від залежності, як наркотичної, так і алкогольної. Це вже не той випадок, коли сліпий веде сліпого, це ті люди, які «перемоли сатану Кров'ю Агнця і словом свідоцтва свого». Саме слова свідоцтва і є найсильнішою зброєю, яка здатна перемагати дух наркоманії.

Це використовує Євангельський центр в профілактичній роботі в навчальних закладах міста Києва. Закон, який забороняє релігійну діяльність і відокремлює школу від церкви, дозволяє вести профілактику наркоманії. Тут наші пацієнти є чудовими співпрацівниками в роботі з молоддю.

Погляньте: скільки шкіл, скільки училищ, інститутів, університетів! Це сотні тисяч, мільйони дітей. Фізично неможливо одній церкві чи одному реабілітаційному центру виконати цю працю. Необхідна участь всього тіла Христового. Це не разова акція, а постійна діяльність.

Власне профілактика наркоманії не полягає тільки в свідченнях звільнених залежних, це робота з учителями, батьками, і не тільки у навчальних закладах, але й на підприємствах, де ці батьки працюють, в ЖЕКах на місці проживання і т.д. Також співробітники центру виїжджають в інші міста, проводячи роботу у співпраці з місцевими церквами.

На сьогодні, маючи трирічний досвід роботи, ми напра-

рювали досвід роботи зі студентами, їхніми батьками і педагогами навчальних закладів. Матеріал, який пропонується педагогам, включає в себе: психологію наркоманів, перші ознаки наркотичної залежності, особливості роботи з батьками таких дітей, а також методи, які застосовуються педагогами. Батькам необхідно пояснити причини, які приводять до використання наркотиків, ситуації, пов'язані зі збутом наркотиків, як зберегти дитину від негативного впливу вулиці, а також, що робити, коли в дім постукала біда. Для учнів ми пропонуємо відеоматеріали, свідчення колишніх наркоманів, проводимо бесіди, щоб вберегти їх від помилок. «Буває, дорога людині здається простою, та кінець її — стежка до смерті».

Близьчим часом ми готовуємося провести курси, в яких зможуть взяти участь християни, направлені пасторами місцевих церков, які мають покликання працювати в школах.

Зараз у наших планах одержати ліцензію на проведення курсів з профілактики наркоманії в навчальних закладах. Ми шукаємо співпраці з іншими церквами, молодіжними служителями, колишніми наркозалежними, щоб поширити служіння профілактики не лише в Києві, а й у інших містах та селах, де є люди, запалені цією ідеєю.

Це живо, та потрібні жenці в усіх церквах. Ось суть служіння, яке Господь починає будувати.

**МБФ «Варнава»,
м. Київ, вул. Микільсько-
Слобідська, 2а,
тел/факс (044) 516-57-90**

Зоряне небо чорним оксамитом повисло над безоднечкою. І воно було безмежним. Неосяжним у величі. Незмінним у часі. Неперевершеним у вінку слави Творця. Він, геніальний Архітектор, вже міг би зупинитися на цьому. Велич Всесвіту, сяйво мільярдів зірок стали б навіки урочистим гімном космічному Скульптору. Але Він не залишився повністю задоволеним. Він бажав чогось більшого...

Море лагідно і грайливо горнулося до берега. Тихі акорди глибинної симфонії котилися хвилями на пісок. Губилися поміж камінням. Море співало пісню вдячності Тому, Хто своїм творчим дотиком змусив його шуміти прибоєм, гратися маленьким камінчиком на березі. Але Автор пісні думав уже інше.

Він думав про білосніжні пелюстки жовтоокої ромашки. Про сором'язливий рум'янець троянді. Він подумки зупинявся біля чахучої китиці бузку. Обережно відгортає грудки снігу від весняної тендітності проліска. Великий Художник узяв жменю веселки — і розсипав її по зелених лугах, стиглих житах, тінистих дібровах. Він стояв і милувався. І — перегорнув нову сторінку Історії. Історії, в якій не вистачало чогось головного.

І ось серед розсипаних у травах осколків веселки сонячними зайчиками заметушилися великі, малі і зовсім маленькі живі клубочки. Життєдартель пошепки, щоб не сполохати красу, промовив: «Летіть! Співайте! Славте!» Гаї тьохнули словов'ями, поля розсипалися жайворонками, трави перегукнулися перепілками. Земне життя співало славу Життю Небесному. Але Творець не зупинився, щоб дослухати пісню слави. Він Творив...

Він творив, ні — народжував вінечь свого творива. Народжував власним життям. Власним болем. Власним серцем. Виліплював з глини, Себе та неба Свій останній шедевр. Народжений був прекрасним. Бездоганним. Чистим, як ранкова слюза Едему. Але Йому також чогось не вистачало. І тоді Батько вийняв з грудей Своїх те, що було Його сутністю. Чого не мало жодне творіння. Навіть ангели. І обережно вклав у груди Земного Жителя. Він дав Йому волю.

Батько знов зінав ціну цього. Скільки це принесе Йому болю. Він бачив руку, простягнуту до забороненого дерева. Бачив піт на чолі землянина. Бачив першу пролиту кров. І — останню. Свою Кров, пролиту за нього, неслухняного сина. Але Він все-таки благословив його на життя.

«Господи! Невже серед всієї величі космосу, гір та океанів, троянд та слов'їв Ти не знайшов нічого, що могло б Тебе вічно та достойно славити, а вибрали Людину — здатну зраджувати і забувати, не слухатися і приносити Тобі біль?!

І тоді на фоні цієї величі та краси постало Череповище. Там поміж небом та землею висів Він. Внизу лежав шеол. Розбитий та переможений. В ньому корчилася смерть з вирваним жалом. А на Череповищі, біля підніжжя скривленого хреста стояли мільйони. Їхні погляди були спрямовані на Того, Хто страждав за них. Але найбільш вражали їхні очі. В них було те, заради чого Творець почав творити, заради чого прирік Себе на муки та страждання. В їхніх очах було почуття, яке мав тільки Він, Від Віку Сущий.

«Господи! Хвалити і славити Тебе може все. Але тільки Людина здатна тебе **ЛЮБИТИ!**».

Юрій ВАВРИНЮК

**«Очисти мене, — і буду я чистий,
обмий, Боже, мене — і я стану
біліший від снігу...»**

Псалом 50:9